

Jeździec i Hodowca

Tygodnik Ilustrowany

Rok IX.

Warszawa, 24 maja 1930 r.

Nr. 21

TREŚĆ Nr. 21: Z tygodnia, Józef Szempliński. — Naczelnik Wydziału Hodowli Koni inż. Stanisław Schuch. — Wystawa ogierów-reproduktorów w Poznaniu (Dokończenie). — Hodowla koni w Turcji. Tadeusz Vetulani, docent Uniwersytetu Poznańskiego. — Listy z Francji, W. ks. Wiaziemski. — Kronika krajowa i zagraniczna. — Rezultaty wyścigów konnych w Warszawie.

Członkowie Komitetu Organizacyjnego Pierwszej Regionalnej Wystawy Ogierów w Poznaniu 1930 r. Od lewej strony: pułk. rez. Zygmunt Studziński, insp. Związku Hod. konia szlach. Wilkp., radca Zygmunt Chłapowski ze Stawian, Stanisław hr. Korzbok-Łącki z Posadowa, Prezes Związku, Michał hr. Mycielski z Galowa, radca Józef Hutten-Czapski z Modrza, Prezes Komitetu.

Z TYGODNIA.

Nagroda Wiosenna (dla 3 letnich klaczy).

Przy bardzo pięknej pogodzie i niezwykle licznym napływie publiczności, po doskonałym torze rozegrana została pierwsza w r. b. klasyczna gonitwa, specjalna dla trzyletnich klaczy, Nagroda Wiosenna na dystansie 2100 metrów.

U startu stanęło wiele, lecz dobrane towarzystwo — 4 czółowe źrebce, przyczem Ile de France A. margrabiego i A. hr. Wielopolskich, pod żokajem A. Fomienko, otrzymała „pacemacherkę” Irlandję, dosiadaną przez jeźdźca St. Michałczyka. Poza nią stanęła do współzawodnictwa Osoba z Inteligencji pp. Babeckich, dosiadaną przez swego trenera i zarazem stałego żokaja J. Góreckiego, sznytowa Grażyna p. W. Jaśkiewiczza pod jeźdźcem Nowickim, oraz Seminora p. St. Mroczkowskiego, pod żokajem K. Chatisowem.

Każda z tych klaczy miała poza sobą piękną dwuletnią karierę i przed sobą najlepsze na przyszłość widoki. Publiczność nie lubiąca „kota w worku” obrąta sobie dość mocną faworytkę Osobę z Inteligencji, która miała już w r. b. stylowe zwycięstwo nad mającym na torze bardzo dobrą opinię Beduinem.

Po doskonałym starcie, na czele ruszyła Ile de France, zastąpiona wkrótce przez swą „pacemacherkę” Irlandję, która jednakże prowadzi gonitwę tempem bardzo umiarkowanym (6—33—32½—33), pomimo to przeciwniczki odpuszczają ją daleko, tak, że u dystansu 1600 mtr. odległość między Irlandją i resztą pola z Ile de France na czele wznastająca stopniowo od pierwszego narożnika, dochodzi do 15 — 20 długości, czyli 2½ — 3 sek. Widząc, co się dzieje, żokaj Górecki, dostając Osoby z Inteligencji, rozumiejąc całą przewagę przy wolnym tempie cwałowania na froncie, mija Ile de France i dalej wolno prowadzi dość skąpane pole współzawodniczek, które podąża za nią w porządku Ile de France, Grażyna i Seminora. Od trzeciego narożnika cała stawka, więcej jeszcze zgrupowana, dochodzi do „pacemacherki” i na przejeździe tapie ją. Ta odpada. Na linię prostą wyprowadza jeszcze Osoba z Inteligencji, mając tuż za sobą jednakże Ile de France, która u tanich miejsc dochodzi do współzawodniczek i klacze te idą jakżeś czas głowa w głowę prawie. Osoba z Inteligencji idzie jakgdyby lżej, lecz na ostatnich metrach mocno wyjeżdżana Ile de France uzyskuje jakgdyby nad przeciwniczką niewielką przewagę. Górecki chwytą za bat i resztę dystansu klacze przechodzą w zaciętej walce, która się kończy u celownika przewagą szyi na korzyść Ile de France. Ogólny czas gonitwy, pomimo bardzo wolnego początku, doskonały. Dystans 2100 mtr. przebyty został w 2 m. 16 s., co, wobec znacznego odciążenia właściwych współzawodniczek, w przybliżeniu tak się przedstawia 6½—34—35—29—31½. Zwycięstwem swem Ile de France do-

wiodła, że posiada ogromny „speed” przedewszystkiem seculo, że zdolna jest dać znakomitą szybkość na drugiej połowie dystansu, co dla typowych sprinterek jest zgoła niedostępne. Po trzecie, że walczą z ogromnym sercem i w walce „zjada” przeciwników klasą. Wszystko to razem wzięte, dobitnie potwierdza wysoką moją opinię, niejednokrotnie o córce Mości Księcia i Dunkierki wyrażoną i dziś z tem większą śmiałością zaznaczyć mam prawo, że pomimo wspaniałych dotychczasowych debiutów innych współzawodniczków uważam, że błękitną wstęgę Polski 1930-go roku posiadzie ten, kto Ile de France pobije.

ILE DE FRANCE kl. kaszt. ur. w 1927 r. w St. Państwowem Kozienicem	Mości Książę 4	Sac-à-Papier 19	Cambio	
			Salisbury 32	True Blue 32
Izbia	Dunkierka	Carlton 10	Melton 8	
			Selection 19	
		Tempête	Pell Mell 2	
			Bonny Spec 10	
Fils du Vent 5	Dunkierka	Flying Fox 7	Dunure 1	
			Szende 4	
		Airs and Graces	Orme 11	
			Vampire 7	
		Francia	Dunkierka	Floreal 23
Lady Alyvne 5				
Paraguay	Florizel II 2			
			Miss Churchil 23	
			Quo Vadis 4	
			Glorie 21	

Niezmiernie interesujące pod względem sportowym będzie spotkanie klaczy margr. i A. hr. Wielopolskich, wychowanki Państwowego Stada w Kozienicach, z zeszlatorocznym zwycięzcą w nagrodzie Borowna, Casanovą, p. J. Żółkiewskiego, który na robocie stwierdza swą zeszlatoroczną formę, wykazując jednocześnie duże zasoby „staminy”.

Sensacyjne to spotkanie wyjaśni wiele!

Sądzę, że wyścig tegoroczny o nagrodę „Produce” wyeliminuje nam trzylatka tak wysokiej klasy, o jaką generacyję przychówku 1927-go roku, na zasadzie dwuletniej kariery, nie posądzano.

Bardzo interesująca również będzie w tym roku gonitwa o nagrodę Rulera (2000 gwinej), gdzie spodziewamy się ujrzeć u startu, oprócz Casanovy, imponującego swemi dwukrotnemi zwycięstwami Bejruta, debiutanta Groma II-go p. St. Mroczkowskiego, hodowli p. Fr. Wróżyka, oraz doskonałego Grzele p. Br. Szwajcera, którego debiut tegoroczny również zaimponował wielce.

W ostatnim tygodniu mieliśmy kółka bardzo ciekawych spotkań i debiutów, których jednak, wskutek braku miejsca i dyrektyw w tym kierunku od Redakcji, szczerzej opisać nie możemy.

Zaznaczyć musimy jednakże niezmiernie łatwe zwycięstwo Grzeli (Wily Attorney i Sucha) p. Br. Szwajcera, hodowli p. H. Cichowskiego, nad Ironją. Powtórne łatwe

lowe zwycięstwo, mającego w stajni bardzo wysoką opinię Ben Hur'a (Illuminator i Szanaszet) hodowli własnej Wysoki rekord 2 m. 14 sek., w wyścigu prowadzonym

Z teki karykaturzysty redakcyjnego
właścicie'le ILE DE FRANCE, A. hr. Wielopolski, Prezes Tow.
Zach. do Hod. Koni w Polsce i A. margr. Wielopolski z Chrobrza.

zwycięstwo Paromana (Romanelli i Parole) p. B. Peretjakowicza, hodowli W. Niewiarowskiego, w doskonałej kompanji. Efektowny finaśz 5 uczestników z wynikiem zwycięstwa Skirona (Mości Książę i Bajka pół krwi) p. Br. Szwajcera, hodowli własnej. Debiut i jednocześnie sty-

z miejsca do miejsca, Colombo p. M. Bersona (Fils du Vent i Poinsettia) oraz powtórne śmiesznie łatwe zwycięstwo Bejruta (Albula i Mea II) odniesione nad swym towarzyszem stajni Bedunim i Ironją.

Józef Szempliński.

Naczelnik Wydziału Hodowli Koni inż. Stanisław Schuch.

Pan Minister Rolnictwa mianował dnia 1-go maja r. b. Radcę Ministerjalnego, inż. Stanisława Schucha — Naczelnikiem Wydziału, powierzając mu kierownictwo Wydziału Hodowli Koni w Ministerstwie Rolnictwa.

Do kompetencji tego wydziału należą sprawy hodowli prywatnej. W pierwszym rzędzie wydział opracowuje wszelkie ustawy, normujące życie hodowlane, zajmuje się subwencjonowaniem akcji podniesienia ogólnokrajowej hodowli koni. Do zakresu czynności wydziału należą wystawy i pokazy, nadzór nad działalnością organizacji rolniczych i hodowlanych, udzielanie im zasiłków, oraz cedowanie poszczególnych czynności. Pozatem wydział ma zwierzchni nadzór nad licencją i premjowaniem ogierów, sprawami wyścigów konnych, księgami stadnemi, eksportem, oraz importem koni i t. p.

Inż. Stanisław Schuch urodził się w Warszawie w roku 1892. Nauki wstępne odbył w gimnazjum Ziemi Mazowieckiej, po ukończeniu którego udał się na praktykę rolną do Ułęża, majątku p. Stanisława Janickiego, późniejszego Ministra Rolnictwa. Po odbytej praktyce wstąpił do Wyższej Szkoły Rolniczej prof. Pomorskiego, później Szkoły

Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, którą ukończył z tytułem inżyniera rolnictwa.

Już na ławie szkolnej zdradzał p. Schuch duże zamiłowanie do koni, oraz zainteresowanie wiedzą hipologiczną. Wspólnie ze szkolnym kolegą swoim, obecnym Dyrektorem Departamentu Chowu Koni, p. Grabowskim, opracowali broszurę „Pastwiska kulturalne“, Warszawa 1916 i 1928, oraz studjum o koniku biłgorajskim, które następnie było drukowane w „Gazecie Rolniczej“ 1921, Nr. 35 — 37. Praca ta zapoczątkowała zainteresowanie i badania nad koniem naszym miejscowym, o którym dziś istnieje parę monografji różnych autorów.

Obrawszy sobie już w szkole jako specjalność hodowlę koni, udał się p. Schuch na praktykę do stada arabskiego ks. Sanguszkii w Chrestówce, którą odbył z wielkim dla siebie pożytkiem.

Następnie praktykował pod kierownictwem ś. p. Kazimierza Stolpego, oraz p. Cwaliny w stadzie pełnej krwi angielskiej w Widzowie, ks. Lubomirskich.

W latach szkolnych korzystał z każdej sposobności, aby zwiedzać stada i zaznajmiać się z racjonalną hodowlą.

W tym celu odbywał systematycznie wycieczki po kraju, a następnie i zagranicą.

Zamiatowanie do wyścigów konnych zdradzał od najmłodszych lat. Stale uczęszczając i przypatrując się z wielką uwagą i zapalem, wyrobił w sobie z czasem nieprzeciętną znajomość rzeczy w tej dziedzinie. Z biegiem lat doświadczenie to pogłębił zwiedzeniem niemal wszystkich torów w Europie i studjowaniem odnośnych warunków ustaw i przepisów.

W latach 1916 — 17 pracował p. Schuch jako inspektor w Sekcji Chowu Koni C. T. R. Instytucja ta, wówczas odgrywała wybitną rolę w życiu i sprawach hodowlanych w kraju, pełniła bowiem rolę podobną do dzisiejszego Wydziału Hodowli Koni w Ministerstwie Rolnictwa. Społeczne jej zasługi znane są wszystkim hodowcom.

W następnych latach 1918-19 zarządzał p. Schuch majątkiem Uleź, p. Stanisława Janickiego.

Dnia 1 grudnia 1919 roku wstępuje na służbę państwową do organizującego się wówczas Zarządu Stadnin Państwowych, w którym następnie przez szereg lat pełnił obowiązki Inspektora Stad i Stadnin, mając sobie powierzony bezpośredni nad nimi nadzór.

Szczególniej czynny udział brał p. Schuch przy budowie i organizowaniu stadnin pełnej krwi w Kozienicach, oraz stadnin w Racocie.

Od początku swej służby w Zarządzie Stadnin był często delegowany po zakupy materiału zarodowego zagranicę. Odbywając liczne takie podróże, zapoznał się gruntownie z hodowlą europejską, docierając niemal do wszystkich sławniejszych stad Niemiec, Francji i Węgier. Poza to, odwiedzając często w Anglii, miał możność ciągłego stykania się z życiem hodowlanym i ekonomicznym tego największego na świecie rynku i źródła konia pełnej krwi.

Z większych wypraw po zakupy wymienić należy następujące: w r. 1920 do Anglii, kiedy to sprowadzono partię koni z Amulus'em, Rattlejack'iem, Dry Martini i Radiation na czele. W roku 1921 do Francji po roczniaki, kiedy zakupiono Lanoline, Creve Coeur, Perichole, Kentucky i inne. W roku 1922 jedzie p. Schuch ze ś. p. Stolpe do Anglii po zakup dużej partii materiału czołowego dla stad państwowych. Przybyły wówczas do Polski: Illuminator, King's Idler, Manton, Wily Attorney, Balthazar i inne.

Z misji tej wywiązał się zaszczepnie i odtąd stałe powierzano mu zakupy zagranicę.

Od roku 1925 brał p. Schuch udział, jako rzeczoznawca, w komisjach rewindykacyjnych.

Po śmierci ś. p. K. Stolpego w r. 1927 zostaje mianowany komisarzem rządowym do spraw rewindykacyjnych i odszkodowań w naturze według planu Dawes'a.

Nie od rzeczy będzie zaznaczyć, że rewindykacja odegrała w odbudowie naszej hodowli rolę bez porównania większą, niż to naogół się ocenia. Z tego źródła otrzymaliśmy szereg wybitnych reproduktorów, nie mówiąc już o znacznej ilości depo ogierów i materiału użytkowego. Dość jest wspomnieć Villarsa, Mah Jong'a, Bafur, Palü, Rheinwein'a, Willigera, Palamedesa, Rosta i innych.

Bez przesady więc można powiedzieć, że rewindykacja znacznie wzmogła i podniosła naszą hodowlę. A pomyślnie przeprowadzenie rewindykacji w olbrzymiej mierze jest zasługą i dziełem p. Schucha, który włożył w nią wiele pracy, zabiegów i koncepcji myślowych, opartych na głębokiej znajomości rzeczy i stosunków.

W ciągu 5 lat przejęto od Niemców 352 sztuki przedniego materiału zarodowego. Z rewindykowanego materiału utworzono stadninę w Racocie, mającą produkować ogierzy typu artyleryjskiego, wreszcie uwieńczeniem całej działalności było przejście w całości stadnin Beberbeck, mającej wiekową tradycję i kulturę hodowlaną.

Oto krótki zarys działalności p. Schucha. Na zakończenie dodać jeszcze należy, że całe swe życie poświęcił umiłowanej sprawie hodowlanej, początkowo czerpiąc wdzięczność z doświadczenia i prac innych, obecnie oddając dług ze znacznym naddatkiem, nie szczędząc trudu i niewywczaśom, „tłukąc się“ tygodniami po najodleglejszych zakątkach kraju i pracując znacznie ponad ramy, jakie zwykłe spełnianie czynności służbowych tego wymaga. To też bez przesady powiedzieć można, że inż. Stanisław Schuch jest jednym z najczynniejszych i najbardziej oddanych sprawie pracowników na polu rozbudowy i doskonalenia naszej hodowli koni.

Wystawa ogierów-reproduktorów w Poznaniu.

(Dokończenie).

Na drugim miejscu zśród koni posadowskich postawić należy ogiera pół krwi arabskiej Lisowczyka po Amurath 19, nagrodzonego medalem srebrnym, oraz pierwszą nagrodą pieniędzy 1.000 zł. Ogier ten został zakupiony do stad państwowych za najwyższą cenę 9.000 zł., ze względu na to, że materiał tego rodzaju jest trudniejszy do nabycia, chociaż więc jako koń może nie jest lepszy od poprzedniego swego współtowarzysza stajni, jednak cenę sprzedażną może mieć większą.

Przykład ten powinien zachęcić hodowców do produkcji dobrych ogierów orientalnych, tembardziej że, jak widać, produkcja ta zaczyna się kalkułować.

Stado Gałowo, Michała hr. Mycielskiego, doprowadziło pięć ogierów, z których cztery zostały nabyte do stad państwowych za sumę 24.000 zł., czyli przeciętnie po 6.000 złotych. Na wystawie konie te otrzymały medale: srebrny i brązowy, oraz nagrody pieniężne: jedną pierwszą, jedną trzecią i dwie czwarte, na ogólną sumę 2.100 zł.

Najwyższą cenę zśród koni tego stada osiągnął ogier pół krwi angielskiej Farys po Dealer — 8.000 zł., oraz 1.000 zł. premji i medal srebrny. Jest to koń o dużych linjach, bardzo korpulentny, o nieco miękkawym grzbiecie, natomiast prawidłowy i dobry.

Kalkiem udane są dwa ogiery tegoż stada po Icarus — Figaro i Faraon. Obydwa mają suche spody, o wyrazistych ścignach, lecz jak do swojej dość solidnej kłody, może trochę za lekkie od dołu, kompensuje to jednak w znacznej mierze duża suchość ośnoży. Ponadto konie te są bardzo słachetne, prawidłowe i odznaczają się doskonałym rycem. Obydwa poszły do stad państwowych po 6.000 zł.

Stado Iwno, Ignacego hr. Mielżyńskiego, dostarczyło 7 ogierów. Co do swej wartości były one bardzo różne, to też jedne zakupione zostały do stad państwowych, inne sprzedano na licytacji po cenach remontowych.

Zaznaczyć jednak należy odrazu, że bodaj najlepszy ogier na wystawie pochodził właśnie z tego stada. Jest to złoto-bułany z przęgą przez grzbiet Nowarro, którego śmiało nazwać można ogierem wybitnym.

Jest to bardzo słachetny, prawidłowy i smaczny ogier o dobrych wymiarach i proporcji, a przedewszystkiem doskonałej jakości tkanki — suchej i jędrnej. Ogier ten pochodzi po pół krwi angielskiej Czarze, który stoi w Bogusławicach. Poszedł tam i syn, aby splendor rodu pogłębić.

Nowarro nabyty został za 8.000 zł., a potem otrzymał medal złoty, oraz pierwszą nagrodę pieniężną w sumie 1.000 zł.

Zśród innych koni tego stada bardziej wyróżniały się Palatyn, nabyty za 4.000 zł., oraz Erudyta, nabyty za 5.000 zł.

Stado Pępowo Joachima v. Oertzena dostarczyło 5 ogierów, z których 3 nabyte zostały do stad państwowych za sumę 22.500 zł., czyli średnio po 7.500 zł.

Naogół Pępowo należy do najprzedniejszych stad w Wielkopolsce i posiada materiał o głębokiej kulturze hodowlanej, w tym jednak roku produkty tego stada były może zamożne suche.

Najbardziej wyróżniał się ogier Erasmus, niezwykle kościsty, o potężnych linjach i wymiarach. Nabyty został za 9.000 zł., a potem otrzymał pierwszą nagrodę i medal srebrny.

Stado Wielichowo, Teresy ks. Lubomirskiej, doprowadziło 6 ogierów, z których 4 zostały nabyte do stad państwowych za sumę 19.500 zł. Wybitniejszych okazów w tej stawce nie było.

Stado Szelejewo, Stanisława Karłowskiego, dostarczyło 3 ogiery, które zostały nabyte do stad państwowych za sumę 17.500 złotych. Ponadto konie te zdobyły trzy nagrody pieniężne na sumę 1.300 zł., oraz medal brązowy.

Pan Zygmunt Chłapowski ze Stawian przedstawił dwa ogiery po Tripolisie, obydwa udane, to też zakupione zostały do stad państwowych za 6.000 zł. i 5.000 zł.

Pierwszy z nich, Trabant, jest bardzo słachetny, o wspaniałym wyroście szyji, posiada dużo męskości i wyrazu ogiera. Ruch doskonały. Pewną usterkę posiada w miękkawym grzbiecie, lecz wrażenie takie potęguje głównie zjawisko optyczne z powodu bardzo wyniosłego ustawienia szyji. Nogi dobre, jakość tkanki przednia. Nagrodzony został medalem brązowym, oraz drugą nagrodą 700 zł.

Ogier Tremo jest mocnej budowy, o potężnym podbarczu i krótkim nadpięciu, bogatych stawach, chociaż niezupełnie czystych, posiada lekko cofnięte kolano. Ruch doskonały. Otrzymał czwartą nagrodę 300 zł.

Koni pozostałych wystawców, reprezentujących około 50 stajen, nie będziemy opisywać, ponieważ zajęłoby to zbyt wiele miejsca.

Zatrzymamy się jedynie na stadzie barona Bickera z Ujazdu, ze względu na orientalny kierunek, który w Wielkopolsce jest rzadkością.

Stado doprowadziło 4 ogiery pół krwi arabskiej po Rasimie, importowanym z Anglii od Lady Wentworth. Niestety żaden z nich nie mógł być nabyty do stad państwowych z powodu różnych usterek, jakie konie te posiadały.

Cała czwórka była dość w typie i na oko bardzo przyjemna. Przebiega w niej wyraźnie Rasim ze swoim stylem arabskim, ale też i ujemnymi cechami. Ponadto każdy koń miał jakiś błąd zasadniczy, a więc kółko kostne, brak żeber i drodna, wążła budowa wreszcie łęgowatość, którą niestety Rasim przekazuje.

O konie to prowadzone były układy, celem nabycia całej czwórki do cyrku, sprzedane jednak nie zostały z powodu różnicy zdań co do ceny.

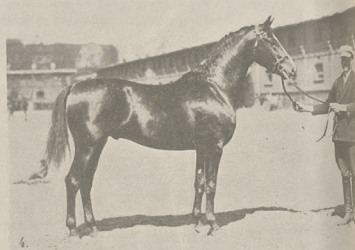
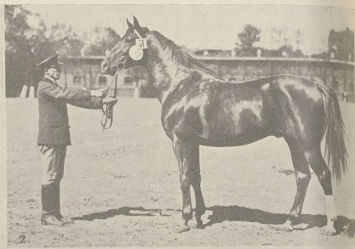
Na tem zakończymy przegląd stajen na wystawie Poznańskiej i przejdziemy do spraw innych, lecz z wystawą związek mających.

Na pierwszym planie należy poruszyć zagadnienie zasadnicze o organizacji wystaw w Poznaniu, a mianowicie kwestję placu.

Poznań jest i będzie w przyszłości największym ogniskiem, skupiającym znaczniejsze przeglądy hodowlane nie tylko w Wielkopolsce, ale i w całym kraju. To też takie centrum sprzedającego okręgu hodowlanego musi posiadać, odpowiedni do skali swych imprez, plac wystawowy, położony niedaleko od głównych arterji komunikacyjnych.

Na wielkie uznanie zasługuje bardzo porządnie wydany katalog w języku polskim i francuskim, co ułatwia orientację.

Dla podkreślenia wagi pierwszego targu ogierów prezes Wielkopolskiej Izby Rolniczej, dr. Janusz Chosłowski zamilowany hodowca koni, wydał w Bazarze obiad dla przedstawicieli Rządu i hodowców wielkopolskich. W czasie obiadu prezes Chosłowski wygłosił przemówienie, skierowane do Dyrektora Departamentu Chowu Koni, inż. Jana Grabowskiego, w którym w imieniu hodowców wielkopolskich dziękował mu za opiekę, jaką otacza od szeregu lat hodowlę poznańską, rezultatem czego jest znaczne podniesienie si-

1. Ogier 3 l. LISOWCZYK (Amurath 19 — Igraszka po Cato [Beberbeck]) hod. Stanisława Korzbok-Łąckiego w Posadowie, nagrodzony medalem srebrnym oraz I-szą nagrodą; zakupiony do P. S. O. Sieraków. 2. Ogier 3 l. FRANT (Palatyn XX — Fryga po Seidenspinner) hod. Teresy ks. Lubomirskiej w Wielichowie, nagrodzony medalem brązowym oraz III-cią nagrodą; zakupiony do P. S. O. Sieraków. 3. Ogier 3 l. VAR (Viveur XX — Oliwa po Ortopede [Beberbeck]) hod. Stanisława Karłowskiego w Szelejewie, nagrodzony IV-tą nagrodą; zakupiony do P. S. O. Sieraków. 4. Ogier 3 l. ZAŚWIT (Przedświt — Zorza po Zoroaster) hod. Józefa Chelkowskiego w Śmielowie, nagrodzony IV-tą nagrodą; zakupiony do P. S. O. Drogomyśl.

Jeżeli inne miasta, które nie posiadają takiego ruchu wystawowego, jak chociażby Lublin, czy Lwów, potrafiły sprawę tę rozwiązać w sposób bardzo pomyslny, to chyba i Poznań powinien się postarać o jakiś teren specjalnie dla tego przeznaczony, któryby odpowiadał całkowicie potrzebom.

Przygodne urządzenie wystaw coraz to w innym miejscu jest bardzo niepożądane, szkodzi bowiem nawet samej sprawie.

Co do techniki organizacyjnej na wystawie tegorocznej stwierdzić należy postęp w porównaniu do lat ubiegłych.

poziomu tej hodowli z korzyścią jej obywateli i całego państwa.

Na mowę tę odpowiedział p. Dyrektor Grabowski dłuższym przemówieniem, w którym analizował dalsze możliwości rozwoju hodowli wielkopolskiej z punktu widzenia genetycznego i handlowego, podkreślił znaczenie hodowli wielkopolskiej dla Państwa, oraz w imieniu Ministerstwa Rolnictwa dziękował zgromadzonym obywatelom za nieszczerzenie wysiłków i nakładów dla dobra kraju. W dalszym ciągu przemówienia p. Dyrektor podkreślił obywatelskie stanowisko hodowców wielkopolskich, jakie od szeregu

lat zajmują, dostosowując swoją hodowlę do potrzeb Państwa, poniekąd wbrew nawet pewnym przyzwyczajeniom, wyrobionym dawnymi warunkami ekonomicznymi i popytem na pewien typ konia.

Wiadomo, że Wielkopolska hodowała pół krew grubszego kalibru, a nawet typu dość ociężałego. Obecne warunki naszego Państwa wymagają konia nieco suchszego i szlachetniejszego i te żądania zaczęły stawiać hodowcom

poznajskim Departamentu Chowu Koni, zarówno jak i Komisje Remontowe. I tu właśnie Rząd spotkał się z jaknajdalej idącym zrozumieniem i współpracą ze strony hodowców. Na to zrozumienie i dobrą wolę hodowców położył p. Dyrektor specjalny nacisk, podkreślając znaczenie zgodnych wysiłków Rządu i obywateli, które muszą wydać owoce dodatnie.

Hodowla koni w Turcji.

W czasie mego trzechmiesięcznego pobytu w Turcji jesienią ubiegłego roku, dokąd wyjeżdżałem za pośrednictwem Polskiej Akademii Umiejętności i Wydziału Wschodniego Min. Spraw Zagranicznych, jako stypendysta Departamentu Nauki i Szkół Wyższych Ministerstwa Wyznań Rel. i Ośw. Publicznego, miałem możność zebrać szereg informac-

dyrektor Sekcji Hodowlanej Departamentu Weterynaryj i Hodowli Zwierząt we wspomnianem Ministerstwie, prof. *Ali-Rıza-bej*, członek Rady Stanu i były wieloletni Dyrektor Departamentu Weter. i Hod. Zwierz., dr. *Ferenc Csiki*, Szef hodowli koni w Stadninach rządowych Turcji, *Giraj-bej*, Dyrektor głównego Depôt ogierów w Czifteler, liczni

Zarząd tureckiej Stadniny Rządowej w Karadzabey; siedzą od strony lewej: pierwszy Dr. F. Csiki, drugi dyrektor stadniny A. Szewki-bej. Za dyrektorem drugi od strony lewej stoi: Kenan-bej, kierownik działu hod. koni.

cji także z zakresu hodowli koni. Materiały naukowe, dotyczące tej dziedziny, będę publikował po ich opracowaniu w wydawnictwach Akademii. Tutaj pragnę tymczasem poźnic się z szerszymi kołami naszych hodowców i miłośników koni wiadomościami o niektórych zagadnieniach tureckiej hodowli koni, natury praktycznej. Przez problem bowiem koni arabskich hodowla koni w Turcji słusznie łączy duże zainteresowanie w naszych sferach fachowych.

Szczegóły, które tutaj opiszę, pochodzą już z moich własnych obserwacji, jużto opierają się na łaskawych informacjach fachowców tureckich, jak prof. *Ihsan Abidin-bej*, posekdr. Stanu w Min. Gosp. Kraj.), *Mehmet Nurettin-bej*,

naczelni lekarze weterynaryj poszczególnych wilaletów i in.

Opiszę przedewszystkiem naczelną Stadninę rządową w Karadzabey¹⁾, ze szczególnem uwzględnieniem koni. Przed około 600 laty sultan Orhan-Ghazi otrzymał dzisiejsze Karadzabey (dawniejsza grecka nazwa tej miejscowości *Mihalicz*), jako wiano za żoną, córką pewnego tureckiego magnata. Przechodząc przez ręce następných sultanów, majątek kolejno powiększał się. Prowadzono w nim zwyczajne gospodarstwo rolne, nadto hodowlę owiec i koni. Konie tureckie krzyżowano z Perszeronami, i szło tam raczej o produkcję takich mieszaneów, oraz ich roznamazanie, aniżeli o jakąś racjonalną hodowlę. Po ostatniej

¹⁾ Prof. *Ihsan Abidin-bej*, będąc w Polsce w r. 1929, zwiedzał stadniny państwowe (Przyp. Red.).

¹⁾ Wszystkie nazwy tureckie podaję tu naogół pisownią polską w brzmieniu tureckim.

wojnie rząd turecki zmienił nazwę tej miejscowości z Mihaalicz na Karadzabey i w roku 1925 przystąpił do zorganizowania tu stadniny. Oparto się na materiale zwierzęcym z Czifteler, gdzie już dawniej Ministerstwo urządziło Depôt ogierów.

Przestrzeń stadniny obejmuje 11.000 hektarów, razem 5 „cziftlików“ t. j. większych folwarków, oraz 2 zagrody. Są to folwarki: Harlajik, Czerekli, Gederme, Kyzylan i Pojrazbaceze, oraz zagrody dla owiec Melde i Kabaagacz. W Harlajik znajduje się centrala stadniny wraz z administracją, tutaj mieszczą się konie czystej krwi arabskiej, pełnej krwi angielskiej i Noniusy; młodzież czystej i pełnej krwi pozostaje tu przez cały czas, wreszcie powraca tu cała młodzież półkwi po ukończeniu 3-ich lat życia, na roczne ćwiczenia. W Czerekli ogierki pół krwi znajdują pomieszczenie przez drugi i trzeci rok życia, nadto znajduje się tutaj kombinowany

Stark, także Węgier *Josi*, były wachmistrz kawalerji węgierskiej, jest w tem wszystkim bardzo pomocny. Nawet sam tylko dodam, że dr. *Csiki* doskonale zna Polskę z okresu wojny światowej, że wobec mnie oraz Turków stale podkreślał on sympatję dla naszego Państwa, oraz Narodu, i że marzy o tem, by, przyjechawszy kiedyś do Polski, zwieścić nasze stadniny.

Kierunek hodowlany, wytknięty dla stadniny w Karadzabey.

1. Hodowla koni czystej krwi arabskiej.
2. Produkcja koni pół krwi arabskiej, jako lekkich koni wierzchowych dla kawalerji.
3. Hodowla Noniusów, jako materiału pogrubiającego przy produkcji cięższych koni, potrzebnych dla celów

„FERHAN“ ogier czystej krwi arabskiej, używany w tureckiej stadninie rządowej w Karadzabey do produkcji pół krwi.

tor wyścigowy, centrala rolnicza, oraz obora bydła mlecznego (krowy i bawoły). W Gederme mieści się oddział rolniczy i tutaj przechodzi młodzież bydłca z Czerekli z chwilą odłączenia. W Kyzylan przebywają klacze-źróbki pół krwi przez drugi i trzeci rok życia. Do „cziftliku“ Pojrazbaceze mają być w tym roku przeniesione konie pełnej krwi.

Na czele stadniny stoi jako dyrektor *Sevki-bej*, dział koni prowadzi *Kenan-bej*, dział bydła *Tevfik-bej*, owiec — *Nasim-bej*, któremu pomaga *Ömer-bej*, dział rolniczy *Kemal-bej*, wreszcie szpital i dział bakteriologiczny prowadzi dr. *Lufi-bej*. Wszyscy ci panowie ukończyli wyższe studia weterynaryjne, które w Turcji (a nie tak jak u nas studia rolnicze) dają pełne przygotowanie hodowlane. Nadto ma w Karadzabey swą siedzibę dr. *Ferenc Csiki*, bardzo zamilowany i doskonale pracujący szef hodowli koni w Turcji, narodowości węgierskiej, poddany rumuński. Dr. *Csiki* jest zarazem kierownikiem założonej przez siebie przy stadninie Szkoły Jazdy, a pomaga mu w tem z ramienia „Islah we Jarysz Endžumeni“ t. j. z ramienia „Ulepszenia dla uszlachetnienia koni i sportu“, p. *Lajos*

wojskowych (artylerja) i rolniczych, zwłaszcza w zachodnich okręgach kraju.

Do produkcji koni pół krwi arabskiej służą, jako materiały wyjściowe, klacze przejęte z Czifteler, gdzie przez lata istniał konglomerat wszelkich możliwych ras końskich a gdzie od 20 lat zaczęto pokrywać klacze stale arabskie, względnie pół krwi arabami. Należy tu zaznaczyć, że w Czifteler do roku 1884 hodowano wyłącznie konie tureckie, oraz arabskie. Po wyprzedaniu tego materiału sprowadzono ogiery oraz klacze z Węgier, z południowej Rosji i z Narmandji, krzyżując je chaotycznie. Ten stan trwał aż do roku 1908, kiedy to obecny członek Rady Stanu, prof. *Rıza-bej* (starszy), ażeby położyć kres temu chaosowi, polecił, jako ówczesny dyrektor Departamentu, pokrywać klacze cziftelerskie wyłącznie ogierami arabskimi, względnie pół krwi arabskimi.

Obecnie w Karadzabey usuwa się stopniowo starsze klacze cziftelerskie, młodsze zaś, t. j. urodzone po ogierach arabskich, używa się jako materiału wyjściowego do produkcji pół krwi arabów. Ogiery pół krwi sprzedaje się do armji, względnie na prowincję.

Do produkcji Noniusów służą w stadninie: jeden ogier „Búske”, sprowadzony z Węgier, 6 klaczy, zakupionych również na Węgrzech, nadto w tym celu używano dotąd 14 starszych klaczy czifflerskich, wskazujących swem pochodzeniem na bezsprzeczny związek z Noniusem. Ponieważ w tym roku przybędzie 20 czystych klaczy Noniusów z własnego już przychówku, przeto wspomniane starsze klacze czifflerskie powrócą do swej dawniejszej funkcji hodowlanej, t. j. do produkcji koni pół krwi arabskiej. Odchowane ogiery Noniusy przechodzą do okręgu hodowlanego Uzunajla, gdzie z ich pomocą produkuje się, na podkładzie występujących tam licznie roślących i mocnych klaczy czerkieskich, pół noniusy dla artylerji i potrzeb rolnictwa zachodniej Turcji. Klacze czerkieskie z okolic Uzunajla mają pochodzić z Kaukazu i przypominać konie kabardyńskie.

koni i dla sportu“ stoją osobistości wysoce wpływowe i zasłużone, oraz że Towarzystwo to, wydając rocznie na potrzeby hodowli koni i sportu około pół miliona funtów tureckich, t. j. ćwierć miliona dolarów, istotnie około podniesienia hodowli koni w Turcji kładzie i położyło już bardzo wiele zasług. Dwoistość wspomnianych poglądów: Towarzystwa z jednej strony, a miarodajnych oficjalnych czynników oraz ogółu hodowców z drugiej, nie może oczywiście nie odbijać się na istocie zagadnień. Tak np. Towarzystwo zakupiło ub. zimy we Francji i ofiarowało stadninie w Karadzabęj 20 klaczy i 2 ogiery pełnej krwi. Oznaczało to najwyraźniej, że Towarzystwo życzy sobie uwzględnienia tego kierunku hodowlanego w stadninie. Dla stadniny zaś, pracującej od kilku lat według ustalonego w Ministerstwie programu, „prezent“ taki musi być siłą faktu conajmniej

„EBDZER“ ogier czystej krwi arabskiej w tureckiej stadninie rządowej w Karadzabęj.

Co do wspomnianego ogiera „Buske“ należy nadmienić, że pochodzi on ze stajni jakiegoś chłopca węgierskiego i uchodzi za typowego i doskonale przekazującego swe cechy na potomstwo. Zdaniem d-ra Csiki, lekka głowa tego ogiera zdaje się wskazywać na wpływ linii Furiozo ze strony matki.

Co się tyczy koni pełnej krwi angielskiej i ich hodowli w Turcji, to mimo braku jakichkolwiek konkretnych i jasnych informacji, mogłem się zorientować, że istnieją w Turcji pod tym względem silne rozbieżności poglądów. A mianowicie, wszyscy bez wyjątku hodowcy, z którymi się zetknąłem, są zdania, że folbluty w klimatycznych i topograficznych warunkach Anatolji nie są odpowiednie. Natomiast sportsmeni chcieliby oddać folblutom nawet przewagę nad arabami. Cała ta sprawa zdaje się komplikować przez to, że na czele angorskiego „Towarzystwa dla uszlachtnienia

kłopotliwy. To też wydaje mi się zupełnie słuszne, że dr. Csiki, który z jednej strony docenia w pełni i z całym naciskiem podkreśla zasługi wspomnianego Towarzystwa, a z drugiej — jest gorącym zwolennikiem najwłaściwszego w Turcji orientalnemu kierunkowi w tamtejszej hodowli koni i który w tych sprawach okazuje najzupełniejszą obiektywność, bez naruszenia dotychczasowego kierunku, wytkniętego dla stadniny, usiłuje pogodzić rozbieżne poglądy w ten sposób, że zamierza bardzo ostrożnie dawkować krew angielską koniom pół krwi, krzyżując przejściowo folblutami (jednorazowo) czwarte, względnie piąte pokolenie potomne pół krwi arabskiej.

Podobno T-stwo zamierza nadto zakupić w Europie w najbliższym czasie 150 og. anglo-arabskich, celem rozmieszczenia ich w poszczególnych wilajetach, oraz dąży do założenia w wilajecie Smyrnieńskim stadniny Bretonów, skąd

Klaczce tej rasy miałyby być rozdawane pomiędzy włościan. Otóż koncepcje tego rodzaju spotykają się w Turcji z poważnymi zastrzeżeniami sfer fachowych. Zresztą zamierzenia, dotyczące Bretonów, fachowcy tureccy uważają za najmniej niebezpieczne, gdyż są zdania, że w anatolijskich warunkach klaczce te nie wytrzymają ani roku. Przeważa tedy w tureckich sferach fachowych opinia, że zarówno anglo-manja, jak i propagowanie koni zimnokrwistych są sprzeczne z istotnymi potrzebami i przyrodniczymi właściwościami kraju i że kierunki te sprowadziłyby całą, od kilku lat ładnie i celowo zapoczątkowaną, akcję hodowlaną, na te same bezdroża, jakie zagrażały pod wpływem „zbawiennych“ rad różnych „ekspertów“, którzy w dziedzinie koni mieli, jak mnie informowano, doradzać Turcji wszystko możliwe (np. Perszerony, Anglonormandy, Oldenburgi, konie Holsztyńskie, Belgi, Pinzgauery, konie

przejęty ze stajen sultana, pochodzi od plemienia arabskiego Aneze, z rodziny Gühejletül Adżuz (matka Gühejlan, ojciec Ubejjan. (Ten Ubejjan pochodził z Bagdadu i został ofiarowany sultanowi Hamidowi przez szwagra Kazim-paszę). Ferhan, kupiony w okolicach Urfy, pochodzi ze strony matki z rodziny Dehman (matka Dehmanil Amir ojciec Saklavi). Ebdżer jest własnego chowu i pochodzi, podobnie jak Memduh, także z rodziny Gühejletül Adżuz (matka Bułut, ojciec Ebdżer, słynny wierzchowiec sultana Abdul Hamida). Saklavi, kupiony w okolicach Urfy, pochodzi z rodziny Suajfi (wymawiają także Szaiifi), wreszcie przejściowo przebywał w Karadżabej za mej bytności Dżilfe, zakupiony w okolicach Urfy, który pochodzi z mieszaniny rodzin Gühejletül Adżuz oraz Hamdani (matka Dżilfe). Jak to było w zamiarze, a o urzeczywistnieniu czego doniósł mi niedawno dr. Csiki, sprowadzono do stadniny z Czisteler

„MEMDUH“ czolowy ogier czystej krwi arabskiej w tureckiej stadninie rządowej w Karadżabej.

z Haflingen, Folbluty), tylko nie to, co w tureckich warunkach jest przedewszystkiem najważniejsze, t. j. *czysty chów koni arabskich i produkcja dobrych koni pół krwi arabskich*. Zalecenia jednego z doradców, aby poprawiać konie anatolijskie w drodze krzyżowania ich z Karabachami, okazały się zdaniem koł tureckich niemniej fantastyczne, tem bardziej, że „doradca“ ten zapomniał Turkom wskazać, gdzie tych Karabachów szukać należy. Według informacji *Nurettin-beja*, Turcy znają zaledwie jednego jedynego czystego ogiera tej rasy w Baku, a zdaniem fachowców tureckich, niema już ponoć wcale na świecie czystych Karabachów. Rada ta jednak pochodziła, według opinji Turków, prawdopodobnie stąd, że ów fachowiec identyfikował mocne, lecz dość ordynarne garbonose konie czerkieskie z okolic Uzunją z Karabachami!

Materiał hodowlany w stadninie.

1. *Araby*. Ogierów dorosłych 5, źrebiąt z 1928 r. — 5, z 1929 r. — 8. Co się tyczy ogierów dorosłych, to Memduh,

na stałe młodszego Memduha, zmieniając mu nazwę na Ubejan. Co się tyczy wieku ogierów, to Memduh ma lat 20, Ferhan 9, Ebdżer 5, Saklavi 10, Dżilfe 7, Ubejan 15. Klaczy dorosłych jest 27, czteroletnich 1, trzyletnich 1, dwuletnich 6, rocznych 6, tegorocznych (rok 1929) siedem. Wymieniam tu nazwy, rok urodzenia, oraz rodowód poszczególnych dorosłych klaczy czystej krwi arabskiej: Dżilfe — 1918, matka Gühejletül-Dżilfe, ojciec Hamdani. Jyldyz, brak mi danych. Subejhi — 1922, matka Maneki-Subejhi, ojciec Ubejjan-Szeraaki. Al Nasli — 1921, matka i ojciec z rodziny Gühejletül Adżuz. Billur — 1918, matka i ojciec z rodziny Gühejletül Adżuz. Saklavi — 1923, matka i ojciec z rodziny Saklavi-Szaiifi. Zehra — 1922, matka Maneki, ojciec Hamdani. Suade — 1921, matka Gühejletül-Nevaki, ojciec Saklavi-Vadahi. Kir Szemsa — 1921, matka Gühejletül-Beja, ojciec Hamdani. Nedźmie — 1921, matka Gühejletül-Dżerdżerije, ojciec Gühejletül-Nevaki. Dżahide — 1915, matka i ojciec z rodziny Saklavi-Dżilfan. Majde, matka i ojciec z rodziny Gühejletül-Kabisenz. Szeħbal (nazywana także Adana) — 1913, matka i ojciec

z rodziny Ubejjan-Szeraaki. Mesure — 1912, matka i ojciec z rodziny Gühejletul-Adżuz. Merzuka — brak mi danych. Al Szemsa — 1916, matka Maksuse, ojciec Gühejjan. Mebruka — 1924, matka Hajrie, ojciec Gühejle. Lala — 1921, matka i ojciec z rodziny Luhejtí. Nasli — brak mi danych. Findik — 1916, matka i ojciec z rodziny Saklavi. Naime, matka i ojciec z rodziny Gühejletul-Rize. Dżemile — 1918, matka i ojciec z rodziny Rize, Hamde — 1923, matka z rodziny Gühejletul-Adżuz, ojciec Hamdani. Klacze Ankara i Czankaja przyszły dopiero co z Angory — bliższych co do nich danych nie było jeszcze w Karadzabéj.

2. *Konie pełnej krwi angielskiej.* Ogierów dorosłych jest w stadninie 3 (Onyx II i Kümiltis pochodzą z Francji, Boladnisi — z Węgier), ogierków z roku 1929 jest 4. Klaczy dorosłych jest 20, klaczek z roku 1929 — 6.

3. *Noniusy.* Ogier dorosły jeden: Büske z Węgier, klaczy dorosłych 6, młodzieży: czteroletniej 1, trzyletniej 9, dwuletniej 10 (wszystko klacze); roczniaków żróbków:

10 klaczek, 13 ogierków, z roku 1929 jest 9 klaczek, 5 ogierków. Dane, dotyczące sześciu oryginalnych klaczy węgierskich, są następujące: Margit I — 1918, matka Sarga, ojciec Menesbirtok VII. Margit II — 1919, matka Cigany, ojciec Manesbirtok XVII. Kedves I — 1920, matka Juci, ojciec Menesbirtok XI. Kedves II — 1920, matka 418 Kedves Nonius XXIX, ojciec Urmeny Nonius I-3. Kedves III — 1920, matka Vilma, ojciec Menesbirtok XI. Furi — 1918, matka Vidam, ojciec Menesbirtok XV.

4. *Konie pół krwi arabskiej.* Klaczy dorosłych 83, czteroletnych 10, trzyletnich 12, dwuletnich 12, roczniaków: klaczek 18, ogierków 8, z roku ostatniego (1929) klaczek 28, ogierków 24. W tych ostatnich cyfrach mieści się 5 klaczek i 7 ogierków po ojcu pełnej krwi angielskiej.

(Dok. nast.)

Tadeusz Vetulani.

docent Uniwersytetu Poznańskiego.

Listy z Francji.

W poprzednich latach już wypadło mi wspomnieć o zasadniczej różnicy między angielskim i francuskim programem wyścigów co do terminu rozgrywki klasycznych nagród. Było to wówczas, kiedy chciałem wykazać, że „po trójna korona“ w Anglii zasada się na: 1600 metrowych 2.000 Gwinei, 2400 metrowem Derby i 3000 metrowem St. Leger. Jakich to wszechstronnych zdolności potrzeba, żeby koń był zdolnym do zwycięstw na takich różnorodnych dystansach, lecz w Anglii propozycje programu dają odległe od siebie terminy tych najzaszczytniejszych gonitw. We Francji, jak już przedtem wspominałem, jest inaczej. Od Poule d'Essai (1600 mtr.) do Derby najwyżej 4 tygodnie. Po drugie najcenniejsza i najzaszczytniejsza nagroda, Prix de l'Arc de Triomphe, rozgrywana na tym samym co Derby dystansie 2400 mtr., ma wielki wpływ na to, że wiele cracków lekceważy tutejszy St. Leger — Prix Royal Oak. Wreszcie trzecia najważniejsza przyczyna jest to, że istnieje wielka ilość wysoko wyposażonych nagród specjalnych dla trzylatków na najróżnorodniejsze dystanse, większość zatem trenerów zawsza zaczyna specjalizować swoich wychowanków w kierunku „speed’u“, lub wytrzymałości.

Objaw ten zwłaszcza bywa najwięcej znamieny wśród ogierów. Bardzo rzadko możemy zanotować fakt, żeby zwycięzca Poule d'Essai był poważnym faworytem na Derby. To samo i w roku bieżącym. Dziś już zupełnie jasno zarysowały się cracki — kandydaci na pierwszą drugą nagrodę, czyli Derby i Grand Prix de Paris.

Na Poule d'Essai wybitnie wyróżniają się dwaj faworyci: syn Teddy — Bull Dog p. Cohn'a i Conover'a siwy Xandover p. J. Schwoba. Pomimo iż pierwszy bardzo łatwo pobił ostatniego na analogicznym dystansie, następnym występ siwka i jego sensacyjnie stylowe zwycięstwo na tymże dystansie, odniesione nad niezwykłym dotąd Bootlegger'em, synem Captain Cuttle'a, zrobiło na mnie tak

wielkie wrażenie, że nie zawaham się wróżyć mu zwycięstwa.

W specjalnych dla trzyletnich klaczy nagrodach wybitnie wyróżnia się klasowa Carinosa, córka Town Guard'a, która wskutek wielkiego ścisła potknęła się i upadła na kolana w nagrodzie Prix Penelope. Po za nią drugą moją faworytką obrałbym Commanderie, siwą córkę Belfonds'a. Siwa również La Savoyarde, córka Filibert'a de Savoie p. Lazard'a do Poule d'Essai de Pouliches nie stanie, i będzie przygotowana od razu na Prix de Diane, gdzie razem z córką Ksar'a i słynnej Durban — Diademe p. Bousac'a będzie bardzo niebezpieczną konkurentką dla Carinosy.

Co się tyczy ogierów, pretendentów do zaszczytów w więcej dystansowych próbach klasycznych, to rozegrana wczoraj 2000 tysięczna nagroda Prix Hocquart w Longchamp klasyfikuje ich prawie dokładnie. Na pierwsze miejsce wysuwa się bezwątpienia Veloucreme bar. Ed. Rothschilda, który wyścig ten wygrał cantrem od swego towarzysza stajni Ginger Ale. Trzecim ledwie był Quand Mème, czwartym zaś zwycięzca Godiche'a — Le Tourbillon p. Unzua, piątym Tawriz p. Esmond'a.

W ten sposób przekonałmi się, że zwycięstwo Ve loucreme'a nad Chateau Bouscaut nie było przypadkowe, i jestem pewny że Veloucreme wspaniałą swą wykazaną formę w Derby potwierdzi. Niebezpieczeństwo zagrażać mu może chyba tylko ze strony stayer'a i w walce niezmiernie zaciętego Feu de Joie p. Hennessy. Pochodzenie Veloucreme ponimo iż jest pigłkie, lecz może „zapeszyc“ każdego hipologa i badacza końskich „pedigree“. Baron Rothschild, który wyrzuca ogromne sumy na stanowki kilku dziesiątków cennych swych matek z' najwybitniejszymi angielskimi reproduktorami i oprócz tego nabywa w Newmarket najlepsze i najlepiej pokryte matki, a posiada własne-

go tej miary reproduktora jak La Farina, oraz matki, które wygrałyomal nie miliony, a crack jego jest po klasowym: kiedyś coprawda, lecz tylko stayer'ze, bardzo tanio oddawanym przez niego w dzierzawę Passebreuil'u i miernej zupełnie, w domu wyprodukowanej, nigdy nie wyróżniającej się ani na torze, ani w stadzie — Reine des Crèmes.

Hotweed, pozbywszy się konkurencji Barrabasa'a, który obecnie kaszle, bez walki wygrał 200 tysięczną nagrodę Prix du Cadran na dystansie 4000 mtr. i teraz będzie przygotowywany, by bronić honoru francuskiej hodowli, przeciwko Ortello i miejscowym crackom w Ascot Gold Cup. Osobiście jednakże nie sądzę, żeby Hotweed był jakimś fenomenalnym stayer'em i myślę, że sen-

sacyjne spotkanie to z Ortello, niezmiernie ciekawe, jako współzawodnictwo dwóch wysokoklasowych wścigowców, będzie spotkaniem niezupełnie pierwszorzędnych stayer'ów.

Wysoką klasę wykazał znowu Mysarch, który w sto-tysięcznej nagrodzie Prix Dapnis et Chloe dawał do 9-ciu kilogramów swoim konkurentom na jego specjalnym dystansie 1800 mtr. i pobity został zaledwie o 1/4 fba przez Quillana, syna Ksara i córkę Eugène de Savoie — Alma Savoia, które kończyły wścig głowy na głowę. Finisz ten był sensacją nielada.

Włodzimierz ks. Wiazemski.

Paryz, 12 maja 1930 r.

K R O N I K A.

KRAJOWA.

—Komunikaty Tow. Zachęty do Hodowli Koni w Polsce.

1) Na podstawie rozporządzenia Zarządu z dn. 30 kwietnia b. r. meldunki do gonitw będą otwierane w obecności jedynie jednego z Członków Zarządu, jednego z Komisarzy, oraz osób z personelu biura Towarzystwa wyznaczonych przez Prezesa. Zapisy będą podawane do publicznej wiadomości w godzinę po czasie, naznaczonym dla ich otwierania.

2) Postanowiono, że prawo wstępu do budki sędziowskiej mają jedynie Prezes Towarzystwa, dyżurny Członek Zarządu, sędziowie śledzący przebieg wścigu, sędzia u celownika, jeden z urzędników przydzielony do pomocy sędziemu u celownika i zegarmistrz.

3) Zarząd Towarzystwa na posiedzeniu w dniu 30 kwietnia. postanowił wydać nagrody żokierom:

1) Janowi Sakowiczowi, w uznaniu jego prawidłowych jazd i nieskazitelnego zachowania się na torze warszawskim w r. 1929 — dyplom od Towarzystwa i cenny upominek.

2) Konstantemu Chatisowowi, za wygranie największej liczby gonitw na torze warszawskim w r. 1929 — dyplom od Towarzystwa i cenny upominek.

3) Konstantemu Chatisowowi, za największą sumę wygraną na koniach przezeń dosiadanych na torze warszawskim w r. 1929 — cenny upominek.

— P. Mieczysław Radwan naczelny redaktor naszego pisma, obrany został Prezesem Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami Rzeczypospolitej Polskiej.

— Rtm. Janusza Placheckiego klacz stadna Ladyad (Bon Marche) matka obiegającego 3-latka Lutina, została pokryta og. Bob.

— Pociągający objaw dla hodowli koni. Ze wszystkich stron napływają wiadomości, że koń, może powoli, ale stale, powraca do swych praw, które mu narazie wydarto, zastępując żywą siłę mechanicznym motorem. Nietylko w rolnictwie zaczął się masowy nawrót do sily końskiej, lecz ten sam objaw spotyka się po wielkich miastach, gdzie większe i mniejsze przedsiębiorstwa przewozowe posługują się już prawie wyłącznie końmi.

— Zarząd stajni wścigowej p. K. Dzierzbickiego objął w tych dniach p. Józef Szepliński, długoletni współpracownik naszego pisma, znany szerokim kołom sportowym jako wybitna siła fachowa

w tej dziedzinie. Debiut p. Szeplińskiego, jako menagera stajni p. K. Dzierzbickiego, wypadł nadzwyczaj pomyślnie i obiecująco. Niedzielne zwycięstwo Dzika (leb w leb z Fidelją), tudzież wtorkowe Dzidy i dobre drugie miejsce Dyany, świadczą najlepiej o tem, że stajnia powzięła dobry wybór, powierzając swe konie temu wybitnemu fachowcowi.

— Radomskie Towarzystwo Zachęty do Hodowli Koni W dniu 2 maja r. b. odbyło się Ogólne Zebranie Radomskiego Towarzystwa Zachęty do Hodowli Koni pod przewodnictwem prezesa, p. J. Lewandowskiego, na którem rozpatrywano szereg aktualnych zagadnień.

W kwestji połączenia się z Towarzystwem Piotrkowskim i Kieleckim, zebrani wypowiedzieli się kategorycznie przeciwko zlewaniu się w jedno Towarzystwo, motywując to tem, że Radomskie Towarzystwo, mając wieloletnią tradycję i własny tor, położony tuż pod dużym miastem, rozwija się coraz to lepiej o własnych siłach i przy zyciwelem poparciu Ministerstwa Rolnictwa. Ogólne Zebranie popiera jednak myśl wejścia w bliższe porozumienie z Towarzystwem Kieleckim, o ile zwróci się ono z taką propozycją do Radomskiego Towarzystwa.

Na członków honorowych Radomskiego Towarzystwa Zachęty do Hodowli Koni zostali jednogłośnie wybrani pp.:

1. Paweł Popiel z Kurozwęk, wybitny hipolog i jeden z założycieli „Cmiełowskiego Towarzystwa Wścigów Konnych”, przeniesionego następnie do Radomia i przemianowanego obecnie na „Radomskie Towarzystwo Zachęty do Hodowli Koni”.

2. Tadeusz Dachowski, wielki amator konia, wybitny jeździec i sportsman wszechświatowej sławy.

3. Czesław Baczyński ze Śmłowa, również jeden z założycieli Cmiełowskiego Towarzystwa Wścigów Konnych, znany z wielkich zasług hodowca.

4. Jan Grabowski, Dyrektor Departamentu Chowu Koni, który od wskrzeszenia naszej państwowości stale, szczerze i z zamiłowaniem oddawał się sprawie rozwoju hodowli koni i zawsze z życiwością odnosił się do Radomskiego Towarzystwa Zachęty do Hodowli Koni.

— Przed Lwowskim sezonem wścigów wiosennych. Lwowski tor M. T. Z. im. Fryderyka Jurjewicza na Persenkówce ożywił się niezwykle. Na sezon wiosenny, obejmujący 16 dni, od 24 maja do 24 czerwca, ściągnięty stajnie z całej Rzeczypospolitej. Siedem stajen przy torze ze 116 bokсами nie mogły pomieścić zgłoszonych kont. Blisko 100 koni stoi w stajniach wojskowych i prywatnych w bli-

kiej okolicy toru. Z większych stajen koni pełnej i pół krwi przedewszystkiem zasługują na uwagę: St. Bronikowskiego z craczkami Etylem i Edynburgiem, stajnia płk. M. Karatiejewa z faworytami An De i Cyrusem II, stajnia płk. Rómmla z czolowymi: Dzirytem i steplerką Patacca, dalej stajnie: E. Grzybowskiego, K. i K. Wazyńskich, E. Kownackiego i W. Ujejskiego.

Z malopolskiej pół krwi, dla której w roku bieżącym przeznaczono kilkanaście wysoko uposażonych nagród imiennych, na pierwsze miejsce wysuwają się stajnie K. hr. Rostworowskiego, R. Krużewskiego, L. Krzczunowicza. Faworytami pierwszej stajni są Alarm i Iskierka, drugiej Don Fernando, ostatniej Pan Tadeusz.

Ze stajen koni arabskich przedewszystkiem zasługują na uwagę stajnia państwowa Janów i R. ks. Sanguski z Gumnisk. W pierwszej craczkami stajni są Hardy i Halina, w drugiej Ibrahim i francuska Djehalla. W stajni R. i J. hr. Potockich z Behenia wybijają się Marokko i Urga, zaś w stajni inż. W. Dunka de Sajo — Leila. Stajnia dr. E. Skorkowskiego wysuwa na pierwsze miejsce T. Raciborskiej: Schach-Senana i A. Wolk.-Laniewskiego — Księżca.

Tor łwowski zgromadził, dzięki racjonalnemu programowi, który proponuje szereg dobrze uposażonych nagród imiennych, całą prowincjonalną elitę końską. Pod tym względem, jak również pod względem ilości i jakości nagród, oraz technicznego urządzenia, tor M. T. z im. Fryderyka Jurjewicza stoi na pierwszym miejscu prowincjonalnych torów Rzeczypospolitej Polskiej.

rozgrywany będzie w końcu maja w Warszawie, konie uczestniczące w Szampionacie w Grudziądzu musiałyby odbyć w jednym miesiącu dwa razy forsowną próbę, co mogłoby już nadszarpnąć ich kondycję.

Ilość współzawodników była nieco mniejsza niż zwykle. Wpłynęło na to niezawodnie równoczesne zorganizowanie zawodów na trzech pobliskich torach w Poznaniu, Bydgoszczy i Grudziądzu. Poza tem wielu zawodników nadeszło zapisy z opóźnieniem. Aby nie stwarzać precedensu na przyszłość, zapisy te nie mogły być uwzględnione.

W dniu 6 maja odbyły się zawody wewnętrzne C. W. K. Konkurs D-ców Szwadronu i konkursy Podchorążych. Zawody oficjalne T-wa rozpoczęły się dnia 8 maja.

Przebieg i rezultaty zawodów następujące:

Konkurs Otwarcia. Przebieg bez błędów ukończyli:

Rtm. Trenkwald na Donesse i Madzi.

Rtm. Skibiński na Saharze.

Por. Rtmawski na Pikusiu.

Por. Sroczyński na Jowiszu.

Wszystcy podzieliли nagrody od 1-ej do 5-ej. Nagrodę honorową ofiarował przez Prezesa T-wa wylosował por. Sroczyński. 6-te miejsce zajął rtm. Wcisłowicz 3 p. ul. na Lancecie.

7-mą, 8-mą, 9-tą i 10-tą podzieliłi:

Rtm. Trenkwald na Lwim Pazurze.

Rtm. armii Estońskiej Andrejew na Ilus.

Fragment z wyścigu plotowego w Warszawie 4-go b. m.

— Zawody Konne w Grudziądzu.

Tegoroczny sezon sportowy Pomorskiego Towarzystwa Zalety do Hodowli Koni rozpoczął się jak zwykle zawodami konnem w Grudziądzu, które odbyły się w dniach od 6 do 11 maja.

Inowacją było przeniesienie toru konkursowego na nowo wybudowany plac sportowy przy koszarach 16 p. art. pol. Dawny plac na torze wysigowym, aczkolwiek jedyny w swoim rodzaju dzięki położeniu i prawdziwie terenowym warunkom, o tyle nie nadawał się na tego rodzaju imprezy, że był położony zbyt daleko od miasta.

Nic więc dziwnego, że w tych warunkach frekwencja publiczności była niewielka, na co ze względów propagandy należy zwracać uwagę.

Nowy plac, położony w śródmieściu, przy bardzo dobrych warunkach technicznych, daje możność widzom dokładnego śledzenia przebiegu konkursów, zawodnikom zaś pozwala wypróbować swe konie na trudnych przeszkodach w warunkach, zbliżonych do toru stołecznego. Inowacja ta przyjęta została z uznaniem, tak przez zawodników jak i publiczność.

Propozycje, w stosunku do lat poprzednich, nie zostały zmienione, jedynie w miejsce Szampionatu Konia wprowadzono Konkurs Ujeżdżania Konia. Zarząd T-wa wychodził w tym wypadku z założenia, że Szampionat Konia musi być próbą poważną, wyposażoną w bardzo wysoką nagrodę, co ze względów budżetowych trudne było do uskuteczenia. Poza tem, ponieważ Szampionat Konia

Rtm. Szumski 20 p. ul. na Owocu.

Kpt. Zdrojewski 16 p. a. p. na Faworycie.

W dniach 9 i 10 maja rozegrano Konkurs Ujeżdżania Konia.

1) rtm. Trenkwald na Lwim Pazurze.

2) por. Kawecki 10 p. s. k. na Ostrydze.

3) rtm. Niegowski 18 p. ul. na Kalendarze.

4) por. Łukaszewicz 19 p. ul. na Mojej-Miłej.

W tym samym dniu rozegrano Konkurs Lekki z następującym wynikiem:

1) por. Łukaszewicz 19 p. ul. na Mojej-Miłej.

2) rtm. Kutagowski C. W. K. na Patriotce.

3) i 4) por. Łukaszewicz na Olimpij, por. Świeściak na Niżnym.

5) i 6) kpt. Zdrojewski na Nestorze i rtm. Trenkwald na Lwim Pazurze.

8) por. Ceterowski na Mustangu.

W ostatnim dniu 11 maja odbył się według tradycji Konkurs Im. Pana Prezydenta Rzplitej. 16 poważnych przeszkód 1 mtr. 30 cm. wys. i do 4 mtr. szer., ostre tempo, stwarzały trudne warunki dla zawodników. Czystych przebiegów nie przewidywano, mimo to jednak Ostryga i Lancet przechodzą parours bez błędów, a Nawrot i Pegaz skacząc czysto otrzymały po 3 pkt. karne za wylamanie. Rozgrywkę na przeszkodach podwyższonych przechodzi czysto Ostryga pod por. Kaweckim z 10 p. s. k., zdobywając pierwsze miejsce i puchar ofiarowany przez Pana Prezydenta Rzplitej.

- 2) rtm. Wcisłowicz na Lancecie.
- 3) rtm. Szumski na Nawrocie.
- 4) i 5) por. Starnawski na Pegazie i Nawrocie.
- 6) i 7) rtm. Trenkwałd na Donese i por. Sroczyński na Jowiszu.

W Konkursie Pociesszenia cztery konie przeszły bez błędu dzieląc nagrody:

- Rtm. Paszotta na Taninie.
Kpt. Zdrojewski na Nestorze.
Por. Cetnerowski na Mustangu.
Por. Łukasiewicz na Olimpij.
Nagrody od 5-ej do 7-ej podzielili:
Rtm. Kulagowski na Patrijotce.
Por. Kaweckii na Marmurze.
Por. Cetnerowski na Ozonie.

Ustawienie przeszkód, planowane przez rtm. Antoniewicza, spotkało się z ogólnym uznaniem wszystkich zawodników. Przeszkody poważne, nie wymagające jednak od konia niemożliwości, a jedynie pełnego skoku, opanowania i galopu. Przy takich jedynie warunkach możemy zmniejszyć stopień przypadkowości wyników, przekształcający konkursy na przeszkodach nie fachowo ustawionych w loterie.

— Stajnie Treningowe Koni Arabskich.

Publiczna stajnia treningowa koni arabskich. Dra E. Skorkowskiego we Lwowie.

Trener: J. Sosnowski.

Teresy Raciborskiej:

1. 4 l. og. c. siwy Schach-Senan (Dzsingikhan II i Mersucha).
2. 3 l. kl. gn. Fahima (Dzsingikhan II i Dońka).
3. 3 l. kl. róż. Familjanka (Dzsingikhan II i Mersucha).

Antonio Wolk-Laniewskiego:

1. 4 l. og. gn. Książę (Aghil-Branka i Łyska).
2. 4 l. og. siwy Mechmet (Aghil-Branka i Dahomanka), dz. II.

Romana Kuźmicza.

1. 5 l. kl. c. gn. Pielgrzymka (Ricordo i Zorka II), dz. II.

Czesława Łopuskiego.

1. 4 l. og. c. siwy Szeik (Muezin i Sierotka).

Józefa Czerkawskiego.

1. 4 l. og. siwy Parys (Gazal I i Pogoda), dz. II.

Romana i Józefa hr. Potockich.

Trener: P. Pietruczuk, jeździec chl. A. Perucki.

1. 4 l. kl. siwa Girlanda (Kafifan i Flora).
2. 4 l. og. siwy Abdel-Krim (Kafifan i Eskadrilla).
3. 4 l. og. siwy Marokko (Kafifan i Potyczka).
4. 4 l. kl. siwa Mattaria (Kafifan i Koncha).
5. 4 l. kl. siwa Urga (Kafifan i Lutecja).
6. 3 l. kl. siwa Ghazni (Kafifan i Eskadrilla).
7. 3 l. og. siwy Kandahar (Kafifan i Flora).

Państwowa Stajnia w Janowie Podlaskim.

Trener S. Offman, jeździec W. Balcer.

1. 4 l. kl. gn. Habanera (Ganges I i Hermitka).
2. 4 l. kl. siwa Halina (Abu-Mlech i Kalina).
3. 4 l. og. siwy Hamilkar (Abu-Mlech i Koalicja).
4. 4 l. og. siwy Hardy (Ganges I i Gazella II).
5. 4 l. og. siwy Haszys (Ganges I i Siglavi-Bagdady).
6. 4 l. kl. siwa Hebe (Abu-Mlech i Hezafi).
7. 4 l. kl. siwa Huryska (Abu-Mlech i Zulejma).
8. 4 l. og. siwy Pielgrzym-Lubstowski (Marzouk IV i Mlecha).
9. 3 l. kl. siwa Borghild (Kohelian IV i Bahra), zagr.
10. 3 l. og. c. gn. Ibrahim-Bey (Muezin i Dziwa).
11. 3 l. kl. siwa Idalja (Muezin i Szarlotka), dz. II.
12. 3 l. kl. siwa Idylla (Muezin i Gazella II).
13. 3 l. kl. siwa Ikwa (Kohelian I i Elstera).
14. 3 l. kl. siwa Ilawa (Muezin i Drwęca).
15. 3 l. og. siwy Iman (Muezin i Siglavi-Bagdady).
16. 3 l. og. siwy Impet (Muezin i Szarża), dz. II.
17. 3 l. og. siwy Irkuck (Muezin i Hebda).
18. 3 l. kl. siwa Izryda (Muezin i Zulejma).

Romana ks. Sanguski.

Trener W. Brzuchacz, jeździec chl. M. Kokoszko.

1. 5 l. og. siwy Ibrahim (Narzan i Lida).
2. 5 l. og. kaszt. Ibn-Mahomet (Mahomet i Sultanka).
3. 5 l. kl. kaszt. Arba (Nibeh i Askoura), zagr.
4. 4 l. kl. kaszt. Kassady (Mahomet i Sahara).
5. 4 l. kl. kaszt. Djebala (Djebel i Anchallah), zagr.
6. 4 l. kl. kaszt. Izarra (Afrit i Saida), zagr.
7. 4 l. kl. gn. Kalifa (Mahomet i Muszka).
8. 3 l. og. c. siwy Lafi (Narzan i Zgoda).
9. 3 l. og. c. siwy Nil (Ricordo i Nina).
10. 3 l. og. gn. Wali (Gazal i Valide), zagr.
11. 3 l. kl. gn. Korella (Kemir 20 i Gazal-8), zagr.

Inż. Władysława Dunka de Sajo.

Trener F. Sikorski, jeździec M. Bews.

1. 6 l. og. c. gn. Hajastan (Pielgrzym i Kadisza III), dz. II.
2. 5 l. kl. siwa Leila (Junnk i Sierotka).
3. 3 l. kl. siwa Izadora (Muezin i Dora).
4. 3 l. og. siwy Ibn-Suud (Muezin i Bajka VI).
5. 3 l. og. j. kaszt. Ben-Hur (Haik i Panienka), dz. II.

Stajnia publiczna pod kierownictwem L. Rüdiger.

Trener M. Małgda, jeździec M. Jednaszewski.

W. Vetesco.

1. 4 l. kl. siwa Haiti (Ganges I i Ameryka), dz. II.

Alfreda hr. Potockiego.

1. 3 l. og. c. siwy Irgan (Kafifan i Koncha).

Stanisława Bronikowskiego.

Trener jeździec Ziemiński.

1. 4 l. og. gn. Imci-Pan-Pasza (Arabi-Pasza i Imci-Pani), dz. II.

Por. S. Zarzewskiego.

1. 4 l. kl. izabel. Hanum (Dzsingikhan II i Złota Bajka), dz. II.

Por. M. Kukulara.

1. 5 l. kl. siwa Majówka (Wallis II i Zabawka), dz. II.

W. Daszewskiego.

1. ptn. kl. siwa Chmura (Bakszys i Mlecha).

Por. Wojtowicza.

1. 4 l. kl. c. siwa Bernina (Kohelian IV i Bahra), zagr.
2. 3 l. og. gn. Landsknecht (Kohelian IV i Soldateska), zagr.
3. 3 l. kl. c. siwa Dabba (Kohelian IV i Dorinda), zagr.
4. 3 l. og. róż. Asan (Mohort i Azja).

— Zjednoczenie lekarzy weterynaryjnych Rzeczypospolitej.

Celem wprowadzenia w życie uchwał, zapadłych na IV Pożwrotnym Zjeździe Polskich Lekarzy Weterynaryjnych, odbyłym w dniu 29 kwietnia 1929 r. w Poznaniu, zmierzających do zjednoczenia ogółu lekarzy weterynaryjnych Rzeczypospolitej Polskiej w jednej organizacji, obejmującej całe Państwo Polskie, odbył się w Warszawie w dniu 1 maja r. b. pod przewodnictwem J. M. rektora prof. dr. Z. Markowskiego, Konstytucyjny Zjazd Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych Rzeczypospolitej Polskiej, jako organizacji, łączącej wszystkich lekarzy weterynaryjnych Państwa Polskiego, których liczba wynosi około 1.200 osób.

W Zjeździe wzięło udział 500 lekarzy weterynaryjnych, przybyłych nawet z najodleglejszych krańców Polski, potwierdzając tak licznym udziałem znaczenie nowopowstającej organizacji.

W Zjeździe Konstytucyjnym uczestniczyli wojskowi lekarze weterynaryjni, w myśl zezwolenia p. Ministra Spraw Wojskowych na należenie oficerów do Zrzeszenia.

W wyniku wyborów Zarząd Główny Zrzeszenia uaktywniał się jak następuje: prezes — dr. Anastazy Koskowski, wiceprezesi — płk. dr. Konrad Millak i insp. dr. Antoni Mackiewicz, sekretarz naukowy — dr. Maksymilian Łabędź, sekretarz generalny — ppłk. dr. Marcin Marzewski, skarbnik — dr. Jan Braun, członkowie Zarządu — nac. dr. Zbigniew Zaniewski, dr. Lucjan Matuszewski — wszyscy wyżej wymienieni — z Warszawy, oraz dr. Władysław Gurek z Krakowa, ppłk. dr. Leopold Dobiasz ze Lwowa, dr. Stefan Piotrowski z Poznania i dr. Hipolit Skoczyński z Lublina.

W czasie Zjazdu wygłosili referaty: prof. dr. Z. Markowski na temat „Stosunku lekarza weterynaryjnego do hodowli”, prof. dr. Trawiński n. t. „Etiologii i patogeny zakaźnych chorób zwierząt”, prof. dr. A. Zakrzęski n. t. „Rozpoznania różniczkowego chorób zakaźnych trzody”.

Po Zjeździe odbył się lankiet w salonych hotelu „Polonia”, na którym ogłoszono szereg przemówień, podkreślających historyczny moment w dziejach polskiego zawodu i nauki weterynaryjnej.

Zjednoczenie się całego zawodu lekarsko-weterynaryjnego w jednej organizacji stanowi krok na drodze do konsolidacji dotychczas zróżnicowanych wyśilków poszczególnych dzielnic Państwa i przybliżenie się do podniesienia sprawy weterynaryjnej w Polsce, co w związku z charakterem rolniczym Polski i znaczeniem hodowli inwentarzy i eksportu produktów hodowli zwierzęcego — jest sprawą o dużym znaczeniu dla Państwa.

REZULTATY WYŚCIGÓW KONNYCH W RADOMIU

Dzień czwarty, Niedziela, 4 maja.

Pogoda, tor twardy.

I. Nagroda 700 zł. Gonitwa z przeszkodami. Dystans około 3200 mtr.: Jack K. Niemcewskiego, rtm. Bierzyński — 1, Gini—2, Eskapada — 3; bez miejsca: Mara.

Wygrane w 4 m. 9 s. o szyję.

II. Nagroda 500 zł. Gonitwa płaska. Dystans około 2100 mtr.: Gong Wł. Wójciszewski, chl. Roguski — 1, Gika — 2, Irun — 3.

Wygrane w 2 m. 29 s. o pół dł.

III. Nagroda 1500 zł. Gonitwa z przeszkodami im. Juliusza Tarnowskiego. Dystans około 4800 mtr.: Carabe K. Rómmla, por. Robiński — 1.

Wygrane w 6 m. 29 s.

IV. Nagroda 1000 zł. Gonitwa płaska. Dystans ok. 2400 mtr.: Grył W. Daszewskiego, j. Jagodziński — 1, Fricandean — 2, Farsa — 3; bez miejsca: Erna i Charming.

Wygrane w 2 m. 45 s. o 1 dł.

V. Nagroda 500 zł. Gonitwa z płotami. Dystans około 2400 mtr.: Jemiola II Grona oficerów I p. Ul. Krechowickich, chl. Knieć — 1, Imre — 2, Bebuś — 3; bez miejsca: Ama II.

Wygrane w 3 m. o 1 dł.

VI. Nagroda 1000 zł. Gonitwa z płotami. Dystans około 3000 mtr.: Bulawa P. Bierzyńskiego, rtm. Bierzyński — 1, Essau—2, Harakiri — 3; bez miejsca: Klarika, Igor (upadł).

Wygrane w 4 m. 51 s. o pół dł.

VII. Nagroda 200 zł. Gonitwa włościańska płaska pocieszenta. Dystans około 1600 mtr.: I — kl. gn. 5 I. J. Gołębiowskiego, II — kl. gn. 7 I. J. Ofiara, III — kl. sk. gn. Jana Kowalika.

REZULTATY WYŚCIGÓW KONNYCH W TARN. GÓRACH.

Dzień trzeci, Środa, 7 maja.

Pogoda słoneczna, tor twardy.

I. Nagroda 1000 zł. Gonitwa z płotami. Dystans około 2800 mtr.: Edynburg St. Bronikowskiego, ż. Ziemiański — 1, Żupan — 2, Korea — 3.

Wygrane w 3 m. 19 s. wysyłano o 2 dł.

II. Nagroda 600 zł. Gonitwa płaska. Dystans około 1600 mtr.: Wicher St. Bronikowskiego, ż. Ziemiański — 1, Flirt-Ersatz — 2, Burza — 3; bez miejsca: Brown Lady.

Wygrane w 1 m. 48 s. dowolnie o 3 dł.

III. Nagroda 1000 zł. Gonitwa płaska poza kategorjami: Dystans około 1800 mtr.: Arlekin Wł. Zgorzelskiego, — j. Lipowicz — 1, Essau — 2, Antypka — 3; bez miejsca: Diana.

Wygrane w 1 m. 59 s. dowolnie o 3 dł.

IV. Nagroda 1000 zł. Gonitwa z przeszkodami. Dystans około 4000 mtr.: Leśkowa Wł. Zgorzelskiego, kpt. Antropow — 1, Tu-haj Bej — 2, Westalka — 3; bez miejsca: Karrara.

Wygrane w 5 m. 3 s. dowolnie o niezł. il. dł.

V. Nagroda 600 zł. Gonitwa z płotami poza kategorjami. Dystans około 2400 mtr.: Erna St. Bronikowskiego, ż. Ziemiański — 1, Zwillingshwester — 2, Matala — 3.

Wygrane w 2 m. 53 s. wysyłano o 1 dł.

REZULTATY WYŚCIGÓW KONNYCH W ŁUCKU.

Dzień pierwszy, Czwartek, 8 maja.

Pogoda, tor elastyczny.

I. Nagroda 500 zł. Gonitwa płaska. Dystans około 1600 mtr.: Genia Grona oficerów 21 pułku Ul. Nadwiślańskich, chl. Wora-

czek — 1, Fetycz — 2, Gejsza — 3; bez miejsca: Fiora, Fantazja i Garsoniera.

Wygrane w 1 m. 52 sek. o 5 dł. łatwo, trzeci o 2 dł.

II. Nagroda 700 zł. Gonitwa z przeszkodami. Dystans około 3000 mtr.: Moorwind rtm. Kapiszewskiego, por. Podrez — 1, Wolyńska — 2, Marmaros-Ziget — 3; bez miejsca: Priam (jeździec spadł i nie skończył gonitwy).

III. Nagroda 600 zł. Gonitwa płaska. Dystans około 1600 mtr.: Peronelle W. Andersa, ż. Kempa — 1, Balamut — 2, Blonde — 3; bez miejsca: Markita i Okryk.

Wygrane w 1 m. 50 sek. swobodnie.

IV. Nagroda 500 zł. Gonitwa z płotami. Dystans około 2400 mtr.: Rakietka Grona oficerów 2 D. A. K., chl. Pędziszewski — 1, Nainy — 2, Dziwak — 3; bez miejsca: Czarna, Barkarola, Lord, Sanacja, Marpessa i Hatuna.

Wygrane w 3 m. 2 sek. z miejsca do miejsca; trzeci o 1/2 dł.

V. Nagroda 600 zł. Gonitwa płaska. Dystans około 2100 mtr.: Floramour W. Andersa, ż. Kempa — 1, Koroma — 2, Klejnot — 3; bez miejsca: Nigme i Ferezja.

Wygrane w 2 m. 23 sek. o 2 dł.; trzeci o 4 dł.

VI. Nagroda 800 zł. Gonitwa z przeszkodami. Dystans około 3600 mtr.: Monte-Catini rtm. Kapiszewskiego, rtm. Kapiszewski — 1, Irlandka — 2, Horypna — 3; bez miejsca: Bob, i Holbert. Iwan II upadł i nie skończył gonitwy.

Wygrane w 4 m. 45 sek. o 20 dł.; trzeci o 1 dł.

REZULTATY WYŚCIGÓW KONNYCH W WILNIE.

Dzień pierwszy, Niedziela, 11 maja.

Pogoda słoneczna, tor dobry.

I. Nagroda 500 zł. Gonitwa z przeszkodami. Dystans około 3200 mtr.: Blue-Mountain K. i K. Ważyńskich, por. Małuski — 1, Alba — 2, Tim-Tarzan — 3; bez miejsca: Wojak.

Wygrane w 4 m. 30 sek. o 2 dł. w walce; trzeci o niezmierną ilość dł.

II. Nagroda 600 zł. Gonitwa płaska. Dystans około 1600 mtr.: Arpad płk. Kozirowskiego, chl. Bryk — 1, Cyrys — 2, Georgina — 3; bez miejsca: Kanonada, Eskort, Ataman II i Gizela.

Wygrane w 1 m. 50 sek. o 4 dł. łatwo; trzeci o 1 dł.

III. Nagroda 800 zł. Gonitwa z przeszkodami. Dystans około 3200 mtr.: Gizi Langden por. Donnera, por. Donner — 1, Polish — 2. Bez miejsca: Hrabianka.

Wygrane w 4 m. 44 sek. o 1 dł. w walce.

IV. Nagroda 800 zł. Gonitwa z płotami. Dystans około 2400 mtr.: Rosenfels T. Falewicz, j. Ustinowicz — 1, Dagober — 2, Bakarar — 3; bez miejsca: Japonka, Nida i Troja.

Wygrane w 3 m. o 2 dł. w walce; trzeci o 1/2 dł.

V. Nagroda 900 zł. Gonitwa płaska. Dystans około 2100 mtr.: Byle-Jaki pułk. Karatjewka, chl. Bury — 1, Elborus — 2, Galette—3; bez miejsca: Jagienka, Flos, Hajduk i Geraz.

Wygrane w 2 m. 18 sek. o 1 dł. w walce; trzeci o 2 dł.

VI. Nagroda 600 zł. Gonitwa włościańska. Dystans około 1200 mtr. Startowało 8 koni.

ZAGRANICZNA.

FRANCJA.

— Francuskie Towarzystwo do hodowli konia anglo-normandzkiego uchwaliło na ostatnim walnym zebraniu wystąpić do władz z żądaniem, aby przy budowie szos unikać zbyt wielkich iich wygładzania, które uniemożliwiają prawie zupełnie kursowanie po nich konnych zaprzęgów, gdyż gładkie powierzchnie dróg narażają konie na nieustanne wypadki.

To samo Towarzystwo stara się o skasowanie państwowego rozporządzenia o eliminowaniu z hodowli ogierów, dotkniętych dychawicą płucną i krztawicą. Przy zakupie do hodowli młodych ogierów są one bardzo skrupulatnie badane pod względem zdrowia, m. in. co do wspomnianej dychawicy. Wystąpienie tego niedomagania u ogierów w wieku późniejszym nie powinno dyskwalifikować ich jako reproduktorów z tego powodu, że dychawica taka jest wadą nabytą, w potomstwie się nie udzielającą.

— Saint Cloud, 17 maja.

Prix Semendria, 75.000 fr. — 2000 mtr.

1. Rollybuchi, 4 l. kl. siwa (Fillibert de Savoie — L'Alnée), Octave Homberg, 61, ż. J. Marschall.

2. Alma Savoia, 4 l. kl. (po Eugene de Savoie), Marq. du Crozet, 61, ż. W. Sibritt.

3. The Trail, 4 l. kl. (po Le Traquet), Octave Homberg, 61, ż. F. Herve.

bez miejsca 4. De Medicis, 5. Kantara, 6. Beldurhissa, dalej: Aqua de Oro, Tea Party.

Wygrane o ½ — 2½ dl. — szyja. Czas: 2:13,4. Tot.: 57, 28, 23, 41:10.

— Ostatnie notowania paryskie.

Prix de Diane, Chantilly, 8 czerwca.

3½:1 La Savoyarde	10:1 Yvalita
6:1 Carinosa II	12:1 Amarylis
6:1 Rose The	12:1 Honey Sweet
6:1 Diademe	12:1 Finsovino
8:1 Parth for Ever	12:1 Merveille
10:1 Aude	14:1 Joan of Navarre
10:1 Commanderie	14:1 Sourclette
10:1 La Vouizie	16:1 i więcej inne konie.

Prix du Jockey Club, Chantilly, 14 czerwca.

2½:1 Veloucrème	16:1 Fayoum
5:1 Xandover	16:1 Expediteur
6:1 Chateau Boucaut	16:1 L'Habit Rouge
10:1 Potiphar	16:1 Le Val d'Enfer
12:1 Alcyon	16:1 Meleze
12:1 Brian Boroinihe	16:1 Monsieur Loyal
12:1 Ginger Ale	16:1 Onafrasmus
14:1 Arques la Bataille	16:1 Le Tourbillon
14:1 Energic	16:1 Pearlash
16:1 Bull Dog	16:1 Quand Meme
16:1 Blue Skies	16:1 Scotch Lemon
16:1 Caligula	16:1 Taraval
16:1 Doriflor	16:1 Tawriz
16:1 Feu de Joie	20:1 i więcej inne konie.

NIEMCY.

— Wwóz i wywóz koni w Niemczech. W styczniu r. b. wwieziono do Niemiec 1744 koni ogólnej wartości 938.000 Mk. W liczbie tej było: 893 koni ras ciężkich i 824 koników niżej 140 cm. do 300 Mk. za sztukę.

W tym samym czasie wywieziono zaledwie 118 koni lekkich wartości 226.000 Mk. oraz 1761 koni na rzeź wartości 410.000 Mk.

— Zmniejszenie Stadnin w Trakenaach. Na skutek oszczędności, przeprowadzanej przez rząd niemiecki, nastąpiła redukcja stadn w Trakenaach o 90 matek. Aby jednak nie rozprószyć tej cennej krwi, pozwolono sprzedać te matki wyłącznie hodowcom, zapisanym do Związku hodowlanego wschodnio-pruskiego. W ten sposób pozostanie na miejscu materiał stadny, zmieniwszy tylko właściciela państwowego na prywatnego.

— Pochwała konia wschodnio-pruskiego. W czasopiśmie niemieckich często spotyka się wychwalanie, zresztą zupełnie słuszne, zalet konia wschodnio-pruskiego pod względem jego siły i wytrzymałości, tak w sporcie wierzchowym, jak i w rolnictwie. W r. z. odbył się cały szereg prób dzielności tego konia w ciągnięciu ciężarów. Między innymi, w miejscowości Zinten w próbach takich odznaczyły się konie, które przebyły dystans 35 km. w 2½ godz. ciągnąc ciężar, odpowiadający 3½ krotnej wadze własnej. Odpowiada to tempu 4,9 minuty na kilometr. Konie przychodziły do mety w jak-najlepszej kondycji. Jeden z tych koni w przeddzień próby przybył do miejsca startu, przeszedłszy z miejsca swego pobytu dystans 85 km.

— Ostatnie notowania berlińskie:

Preis der Diana, Berlin-Hoppegarten, 1 czerwca.

2½:1 Wiener Blut	8:1 Osmunda
2½:1 Stromschnelle	12:1 Beltana
6:1 Calcium	12:1 Galleria Reale
6:1 Prohibition	12:1 Strona
6:1 Reichsmark	16:1 i więcej inne konie.

AUSTRJA.

— Premje wywozowe w Austrii. Rząd austriacki wprowadził premje przy wywozie koni zagranicę: dla koni do 2 lat 100 szylingów, dla koni ponad 2 lata wieku 187,20 szylingów. Hodowcy są zatem zainteresowani, aby wyłączyć pośrednictwo handlarzy przy eksporcie koni zagranicę.

ANGLJA.

— Ostatnie notowania londyńskie:

The Oaks, Epsom, 6 czerwca.	
4:1 Torchere	8:1 Queen of the Nore
5:1 Sister Clover	10:1 Quinine
5½:1 Fair Isle	16:1 i więcej inne konie.
8:1 Qurral al Ain	

— Chester, 14 maja.

Chester Cup Stakes (Handicap) Nagr. honorowa i 2735 L — 3600 mtr.

1. Mountain Lad, 5 l. og. sk. gn. (Alan Breck — Maid of the Mountains) Mr. H. C. Sutton, 49½, ż. F. Lane.

2. Paul Capet, 4 l. og. sk. gn. (Essexford — Jap Silk) Mr. W. M. G. Singer, 47½, ż. F. Fox.

3. Dark Hillock, 7 l. wał. gn. (Dark Legend — La Butte du Mesnil), baron Baeyens, 51¼, ż. Gordon Richards.

bez miejsca: 4. Jouxet Greeting, 5. Tanker, 6. The Niche, 7. Roi des Aulnes, 8. Mint Master, 9. Charwood, 10. West Wicklow, 11. Highbury, 12. South Hill, dalej: Promptitude, First Flight, Duke of Florence, Sleepy Lad, Scottish Fusilier, Aftab.

Wygrane o ½ — ¼ dl. Czas: 4:9½. Zakłady: 20:1, 13:2, 100:8.

MOUNTAIN LAD og. sk-gn. ur. w 1925 r.	Alan Breck 5	Sunstar 5	Sundridge 2	Amphion 12
			Sierra	3
		Doris	Loved One 1	
		Lauretta 5	5	
		Gallinule 19	Isonomy 19	
	Maid of the Mountains 8	Joie de Vivre	Moorhen 19	Melton 8
			Fame 5	5
		Amadis 1	Love Wisely 11	Wisdom 7
			Lovelorn 11	11
		Porridge	Galeta	Ladas 1
Bentworth 8	Galanthus 1			
Whole-Meal	Despair 10			
		Scampavia 8	Grey Friars 8	
			Bran Bread 8	

— Kempton Park, 16 maja.

Prince of Wales's Stakes, 1358 L — 2000 mtr.

1. Empire Builder, 4 l. og. j. gn. (Son in Law — Fourfold po The Tetrach) Lady Helen Mc. Calmont 62½, ż. H. Beasley.

2. Sidonia 4 l. wał. kaszt. (Gallop Light — Salissa), Mr. A. de Rothschild, 59½, ż. R. Perryman.

3. Artist's Proof, 4 l. og. kaszt. (Gainsborough — Clear Evidence), Mr. H. E. Morriss, 62½, ż. F. Fox

bez miejsca: 4. Qurrat al Ain, 5. Heartsease, 6. Gay Friar, 7. The Sponger, 8. Pantelleria.
Wygrane o $\frac{1}{2}$ dl. — kr. teb. Czas: 2:6 $\frac{1}{2}$. Zakłady: 6:1, 100:6, 100:8.

— **Ród Bend'Or** w r. b. doznaje dużego powodzenia:
Lincolnshire Hcp.: Leonidas po Teddy;
City and Suburban Hcp.: Lucky Tor po Lemberg;
2000 gwinei: Diolite po Grand Parade (Orby);
1,000 gwinei: Fair Isle po Phalaris (Polymelus);
Prix Penelope: Diademe po Teddy (Ajaks);
Poule des Produits dla og.: Xandover po Conover (Radium);
Poule des Produits dla kl.: Rose The po Clarissimus (Radium);
Kentucky Derby: Galant Fox po Sir Gallahad (Teddy) i zwycięstwa Ortello we Włoszech.

— **Dotychczasowy sezon wyścigowy w Anglii** dał następujący obraz:

Wygrane reproduktorów:

	£		£
Phalaris	12.052	Son-in-Law	2.662
Diophon	9.947	Papyrus	2.740
Lemberg	4.120	Alan Breck	2.817
Gainsborough	3.271	Simon Pure	3.226

Wygrane koni:

	£
Diolite (Diophon — Needle Rock)	9.947
Fair Isle (Phalaris — Scapa Flow)	8.408
Lucky Tor (Lemberg — Leighon Tor)	4.120
Mountain Lad (Alan Breck — Maid of the Mountains)	2.740
Pinnit (Gainsborough — Marcareme)	2.236
Ecilath (Athlone — Irish Alice)	2.037
Leonidas (Teddy — Hélène de Troie)	2.020
Craig Bhan (Craig an Bran — Beadsdale)	1.961

WĘGRY.

— **Budapeszt, 13 maja.**
Biennial Zuchtrennen, 15.000 pengő, 1800 mtr.: dla trzylatków.

1. Szittyaver, og. gn. (Pazman — Szivarvany), J. Petanovits, 56, 2. Hulme.
2. Nippon, og. sk. gn. (po Pazman), E. Dreher, 56, 3. Gutai.
3. Nestor og. gn. (po Dagor) bar. Alf. Rothschild, 56, 4. L. Szabo.

Bez miejsca: Palotas;
Wygrane o $\frac{1}{4}$ dl. — szyja. Czas: 1:56. Tot.: 26.

— **15 maja.**
Graf Stefan Szachenyi-Gedenkrennen, 24.500 pengő — 2000 mtr. dla 3-letnich klaczy.

1. Claire, kl. gn. (Pázmán — Clara), ks. Festetics, 56, 2. V. Esch.
2. Hajnal, kl. gn. (Rascal — Hegyes), 56, 3. Csuta.
3. Napraforgo, kl. gn. (Pázmán — Ninuska), 56, 3. Schejbal.
bez miejsca: Flippant, Alpine, Bon soir, Heuschrecke.
Wygrane o $\frac{1}{2}$ — 4 dl. Czas: 2:08,6. Tot.: 90, 18, 17, 13:10.

WŁOCHY.

— **Medjolan, 11 maja.**
Premio Ambrosiano, 150.000 lirów — 2000 mtr.
1. Cavaliere d'Arpino, 4 l. og. gn. (Havresac II — Chuetta po Cicero), Sign. F. Tesio, 56 $\frac{1}{2}$, 2. P. Orsini.
2. Sciacca, 3 l. kl. gn. (Michelangelo — Suna), Sign. G. de Montel, 47, 3. E. Camici.
3. Tadolina, 4 l. kl. gn. (Michelangelo — Turletta), Razza del Rose, 54 $\frac{1}{2}$, 2. V. Zabrak.

bez miejsca: 4. Mincio, 5. Urbiaca, dalej Stradivario, Ortona, Ghirlandoia, Viola Tricolora, Golden Princess, Robertino.

Wygrane o 2 — 6 — 4 dl. Czas nie mierzony. Tot.: 34, 17, 15, 43:10.

KANADA.

— **Kanadyjska konna artylerja** ma być stopniowo całkowicie zmotoryzowana. Pociągnięto za sobą całkowite przeszkolenie żołnierzy i oficerów.

TELEGRAMY WŁASNE.

— **Drezno, 11 maja.**
Preis der Dreijahringen, Nagroda honorowa i 20.000 RM. 2000 mtr. dla 3-letków.

1. 2000 mtr. dla 3-letków.
2. 2000 mtr. dla 3-letków.
1. 2000 mtr. dla 3-letków.
2. 2000 mtr. dla 3-letków.
3. 2000 mtr. dla 3-letków.
bez miejsca: 4. Laotse, 5. Lehnsherr, 6. Alpenflieger.
Wygrane o szyję — 4 — 1 $\frac{1}{2}$ dl. Czas: 2:12. Tot.: 22, 16, 19:10.

— **Longchamp, 18 maja.**
Poule d'Essai des Pouliches, 50.000 fr. — 1600 mtr., dla 3 l. klaczy.

1. Rose The, kl. gn. (Clarissimus — Rosee) M-lle J. Azenar, 58, 2. A. Rabbe.
2. Diademe, kl. (Ksar — Durban), Marcel Boussac, 58, 3. C. Elliott.
3. Parth for Ever (Parth — Perpetuana), A. K. Macomber, 58, 4. E. Goldin.
bez miejsca: 4. Fata Morgana, 5. Carinosa II, 6. La Voultie, dalej: L'Armada, Starlight, Amaryllis, Clochette d'Argent.
Wygrane o teb — szyję — $\frac{1}{2}$ dl. Czas: 1:41,9.
Tot.: 95, 25, 24, 46:10.

ROSE THE kl. gn. ar. w 1927 r. w stadzie M-lle E. Blanc	Clarissimus 2	Radium 3	Bend Or 1	Doncaster	5
			Rouge Rose 1 <td></td> <td></td>		
		Taia			
		St. Frusquin 22			
		Quintessence			
	Rosee	As d'Atout 2	Margarine	Isabel	22
			Macdonald II 17	Petrarch	10
		Anastasic	Margarita 2		
		Flying Fox 7	Bay Ronald 3	Myrtleline 17	
		Roselys	Le Sagittaire 20	Ambroisie 2	
Roquette	Orme 11	Vampire 7			
		Chaleureux 15			
		Roquebrune 4			

Poule d'Essai des Poulains, 50.000 fr. — 1600 mtr. dla 3 l. ogierów.

1. Xandover, og. siwy (Conover — Xanthene), James Schwob, 58, 2. F. Herve.
2. Chateau Bouscaut, og. (Kircubbin — Ramondie), Cte O. de Rivaud, 58, 3. A. Rabbe.
3. Cromos, og. (Southern — Croix de Fer), Vte Max de Rivaud, 58, 3. M. Fruhinsholz.
bez miejsca: 4. Bull Dog, 5. Montreal, 6. Mefisto, 7. Fayoum.
Wygrane o 5 — 4 dl. — teb. Czas: 1:40,7.
Tot.: 38, 17, 15:10.

XANDOVER og. siwy ur. w 1927 r. w stędzie p. James Selwachs.	Condover 1	Radium 3	Bend Or 1	Doncaster	5
				Rouge Rose	1
			Taia	Donovan	7
		Moonfleet	John O'Gaunt 3	Isinglass	3
				La Flèche	3
			Lesbia	St. Frusquin	22
	Xanthine	Grey Plume 2	Grey Leg 6	Pepper and Salt	2
				Quetta	6
			Gantlet	Galopin	9
		Quakeresse	Amphion 12	Hors de Combat	2
				Speculum albo Rosebery	22
			Barbara	Suicide	12
		King Lud	19		
		Hysteria	12		

La Coupe, 50.000 fr. — 3000 mtr.

1. Zeus II, 3 l. og. (Cerfeuil — Zibeline), Rene Lecomte, 45, ż. L. Pratt.

2. Argon, 3 l. og. (po Simon Pure) „Edward Esmond, 47, ż. L. Cordell.

3. Willibar, 3 l. og. (po Durbar), J. A. Fernandez, 45, ż. M. Bequiristain.

bez miejsca: Saint Antoine, Mirbat, Mistenflute, Largo, Martyr, Marrakech, Britannicus, Epi de France, Red Chariot, Hornet's Law, Coquerelle, Manteau Bleu.

Wygrane o 2 — 1½ — 1 dł. Czas: 3:18,1.

Tot.: 77, 30, 52, 42:10.

— Berlin-Hoppegarten, 18 maja.

Jubiläum's Preis, 21.500 RM. — 2000 mtr.

1. Graf Isolani, 4 l. og. gn. (Graf Ferry — Isabella), M. J. Oppenheimer, 65, ż. Narr.

2. Ladro, 3 l. og. gn. (Graf Ferry — Ladylove), A. i C. Weinberg, 55, ż. O. Schmidt.

3. Markgraf, 4 l. og. sk. gn. (Wallenstein — Madam), bar S. A. v. Oppenheim, 62, ż. Zehrmisch.
bez miejsca: 4. Lateran, 5. Avanti, 6. Tantris, 7. Mellitus
Wygrane o lew — 2 — 1½ dł. Czas: 2:7,1.
Tot.: 14, 10, 11, 11:10.

— Budapest, 18 maja.

Alager Preis, 24.500 pengő — 2000 mtr. dla 3-latków.

1* Már enyém, og. sk. gn. (Tamar — Remény), M. Schilfer, 56, ż. B. Gulyas.

1* Wotan, og. kaszt. (Dagor — Wuscherl), hr. D. Wendheim, 56, ż. Schejbal.

3 Nippon, og. sk. gn. (po Pazman), 56, ż. Gutai.

bez miejsca: 4. Liebling, 5. Borota.

Wygrane lew w lew — 2 dł. Czas: 2:21.

Tot.: 18, 13, 12, 12:10.

— Medjolan, 18 maja

Premio Olona, 50.000 lirów — 2800 mtr.

1. Ortello, 4 l. og. kaszt. (Teddy — Hollebeck) Sign. G. de Montel 50 kg., ż. P. Caprioli.

2. Tadolina, 4 l. kl. gn. (Michelangelo — Turletta) Razza delle Rose, 50 kg., ż. V. Zabrak.

3. Sarzana, 4 l. kl. gn. (Hayvesac II — Sissa) Sign. G. de Montel, 50 kg., ż. E. Camici;

bez miejsca: 4. Viola Tricolore, 5. Favorita, 6. Giulio Cesare.
Wygrane o 1½ — 1 — 3½ dł. Czas: 3:24.
Tot.: 11, 11, 16:10.

Ortello, znakomity 4 l. og. kaszt. (Teddy — Hollebeck) p. G. de Montel wysłany został we środę, dnia 21 b. m. do Anglii, by wziąć udział w Ascot Gold Cup (5.000 £ — 4000 mtr.), który rozegra się 19 czerwca b. r. Podróż swą przerwie w Paryżu, gdzie zatrzyma się kilka dni w Chantilly, gdzie pobędzie po dozorze trenera Leslie Carter. W Newmarket zamówiono już dla niego boks w stajni Cap. C. Boyd-Rochford. Towarzyszy mu w podróży 4 l. og. Albano.

REZULTATY, WARSZAWA.

Dzień. 7-my, czwartek, 15 maja.

Pogoda pochmurna. Tor początkowo miękki, który następnie podsychał szybko.

42. Nagroda 1.600 zł. dla 3 l. og. i kl. Dystans około 2100 mtr.

(24) Jastarnia kl. gn. M. Róga, po Fils du Vent i Armantine, hod. wł. l. 3, 55 kg. j. Stasiak 1

(17) Harap — 2, (—) Elekcja — 3. Wycofana: Gwiazda.
Wygrane w 2 m. 25½ s. (7—33½—32½—34½—38) o 6 dłu-
gości, bardzo łatwo.

Tot. poj. 13 zł.

43. Nagroda 4.000 zł. dla 3 l. og. i kl. Dystans około 2100 mtr.

(—) Grzela, og. kaszt. B. Szwajcera, po Wily Attorney i Su-
cha, hod. H. Cichowskiego, l. 3, 58 kg. ż. Czernuszenko 1

(—) Ironja — 2. Wycofane: Nil i Mindowe.
Wygrane w 2 m. 21 s. (—34—32—34—34), o 2½ dł. łatwo
Tot. poj. 23.

44. Nagroda 2.100 zł. dla 3 l. og. i kl. Dystans około 1300 mtr.

(16) Dobra Wróżka, kl. kaszt. Z. Wojtowicza, po Harsona
i Deli Szel, hod. braci Mencil, l. 3, 55 kg. j. Nowicki 1

(4) Drzazga — 2, (33) Blue Boy — 3; bez miejsca: Lalis
Liana, Iwa i Intrzygant. Wycofane: Ever Ready.

Wygrane w 1 m. 24 s. (18—32½—33½), o 1½ dł., łatwo.
Tot. poj. 28 zł.; fr. 16 i 17 zł.

45. Nagroda 2.500 zł. dla 4 l. i st. og. i kl. Dystans około 2400 mtr.

(20) Paroman, og. kaszt. B. Peretjatkowicza, po Romaneli
i Parole, hod. W. Niewiarowskiego, l. 4, 56 kg. chl. Dylik 1

(31) Oleś — 2, (6) Alembik — 3. Bez miejsca: Granat. Wy-
cofane: Florimond.

Wygrane w 2 m. 46 s. (31—36—33½—32½—33½) o 1½ dł. i
Tot. poj. 30 zł. fr. 14 i 13 zł.

46. Nagroda 1800 zł. dla 4 l. i st. og. i kl. Dystans około 1600 mtr.

(—) Neva, kl. kaszt. Grona of. 19-go p. Ul., po Tracy le Val
i La Source, zagr. franc. l. 4, 56 kg. ż. Szakowicz 1

(9) Furja — 2, (23) Latawiec — 3; bez miejsca: Farandola
i Murman. Wycofane: Ammon, Czataldza, Tabu II, Jaszczur, Hry-
rysa, Ali-Baba i Fircyk.

Wygrane w 1 m. 43 s. (½—30½—32—34) o 1½ dł. pewnie.
Tot. poj. 28, fr. 18 i 35 zł.

47. Nagroda 1.600 zł. dla 4 l. i st. og. i kl. Dystans około 1600 mtr.

(6) Gralath, og. c-gn. K. hr. Zamoyskiego i M. Radwana,
po Manton i Pilica, hod. K. hr. Zamoyskiego, l. 4, 58 kg.

ż. Magdaliński 1

(-) Drika II — 2, (-) Dudlie — 3; bez miejsca: Czarus, Hermes Wycofane: Biały Murzyn, Fama II, Bonton, Mr. de Camors i Kiss me Quick.

Wygrane w 1 m. 44½ s. (6½—32—33—33), o 1½ dt., wysyłany.
Tot. poj. 19 zł, fr. 14 i 22 zł.

48. Nagroda 1.800 zł. dla 3 l. og. i kl. Dystans około 2100 mtr.
(26) Bizun, og. gn. L. J. hr. Kronenberga, po Mości Książę Parodja, hod. A. Grodzkińskiego, l. 3, 58 kg. z. Sakowicz i (-) Kokieta 2, (-) Elf — 3. Wycofane: Sandomierzananka III i Elekcja.

Wygrane w 2 m. 23 s. (7—34—34—35—33), o 2 dt. pewnie.
Tot. poj. 16.

Dzień 8-my, sobota, 17 maja.

Pogoda słoneczna, upalna, tor lekki

49. Nagroda 1.600 zł. Ploty dla 4 l. i st. koni. Dystans około 2800 mtr.

(22) Kinnal, og. gn. W. Mirnego, po King's Idler i Malakka, w. pół krwi, hod. A. margr. Wielopolskiego, l. 6, 74 kg. ch. Kończal i (22) Eldorado — 2.

Wygrane w 3 m. 27½ s. (1,4—37—35½—36½34½), o 2/4 dt.
Tot. poj. 33 zł.

50. Nagroda 2.100 zł. dla 4 l. i st. og. i kl. Dystans około 1600 mtr.

(32) Gasparone, og. gn. S. Mroczkowskiego, po Manton i Rosamunda, hod. St. Państwowego, l. 5, 58 kg. z. Chatisow i (-) Hora — 2, (23) Haga — 3; bez miejsca: Fanfara, Resonance i Ewiar.

Wygrane w 1 m. 40½ s. (6½—29½—31—33½) o 1 dt. pewnie.
Tot. poj. 31 zł. fr. 17 i 24 zł.

51. Nagroda 2.500 zł. dla 3 l. og. i kl. Dystans około 2100 mtr.

(-) Skiron, og. kaszt. B. Szwajcera, po Mości Książę i Bajka, pół krwi, hod. wł. l. 4, 58 kg. z. Czernuszenko i (40) Głuszc — 2, (29) Roi Barde — 3; bez miejsca: Grzybek Pierwszy, Bibmus, Kamionka i Tibit. Wycofane: Nil.

Wygrane w 2 m. 17½ s. (7—33—32—32½) o 1½ dt. w walce.
Tot. poj. 45 zł, fr. 12, 14 i 11 zł.

52. Nagroda 1.600 zł. dla 3 l. og. i kl. Dystans około 1600 mtr.

(-) Tyr, og. kaszt. B. Szwajcera, po Fils du Vent i Pantera, hod. wł. l. 3, 58 kg. z. Czernuszenko i (28) Rekord — 2, (-) Ghicka — 3; bez miejsca: Dama, Brestovan, Pythia, Manita i Peggy II. Wycofane: Białozór i Mindowe.

Tot. poj. 16, fr. 12, 17 i 27 zł.

53. Nagroda 1.800 zł. dla 4 l. i st. og. i kl. Dystans około 2100 mtr.

(14) Mah Yongg, og. kaszt. B. Hessena, po San Gennaro lub Harsona i Mennin Gate, hod. R. Czaykowskiego, l. 5, 59 kg. z. Gotowkin i (18) Ali-Baba — 2, (-) Fijolek — 3; bez miejsca: Fjūt, Zbir, Rista, Czart i Bosfor. Wycofane: Effigie Royale, Esperanto, Fircyk, Tabu II, Con-Amore i Jaszczur.

Wygrane w 2 m. 16 s. (6½—31½—31½—32½—34) o szyć, w walce.

Tot. poj. 83 zł, fr. 25, 16 i 42 zł.

54. Nagroda 1.800 zł. dla 3 l. og. i kl. Dystans około 1300 mtr.

(26) Puck, og. gn. M. Róga, po Manton i Lytta, hod. wł. l. 3, 58 kg. z. Górecki i

(26) Globtrotter — 2, (24) Burlaj — 3; bez miejsca: Floryda, Sandomierzananka III, Marta II, Burza II i Fanfara III. Wycofane: Gizela, Tyr i Moza.

Wygrane w 1 m. 22½ s. (18—31—31½) o łeb, w walce.
Tot. poj. 26 zł, fr. 13, 16 i 15 zł.

55. Nagroda 1.600 zł. dla 4 l. i st. og. i kl. Dystans około 2100 mtr.

(30) Florida II, kl. gn. B. Peretjatkowicza, po Parachute i Desdemona, hod. A. ks. Czartoryskiego, l. 4, 54 kg. chl. Dybuk I (27) Goniec — 2, (27) Kiss me Quick — 3; bez miejsca: Awiata i Tamerlan. Wycofane: Baletniczka.

Wygrane w 2 m. 17½ s. (6½—32½—32—33—33½) o 1½ dt. p.
Tot. poj. 57 zł, fr. 17 i 13 zł.

Dzień dziewiąty, niedziela, 18 maja.

Pogoda upalna, tor lekki

56. Nagroda 1.800 zł. dla 3 l. og. i kl. Dystans około 1600 mtr.

(34) Konsul, og. gn. M. Róga, po Fils du Vent i Consolatrice, hod. wł. l. 3, 57 kg. j. Stasiak i (13) Brylant — 2, (17) Harriman — 3; bez miejsca: Esper.

Wycofane: Burlaj i Gizela.

Wygrane w 1 m. 43 s. (7—32—32—32) o pół dt., w walce.
Tot. poj. 22 zł, fr. 12 i 13 zł.

57. Nagroda 4.000 zł. dla 4 l. i st. og. i kl. Dystans około 2100 mtr.

(-) Colombo, og. gn. M. Bersona, po Fils du Vent i Poinsettia, hod. wł. l. 4, 58 kg. z. Pasterrak i (6) Jaszczur II — 2, (31) Ghazi — 3.

Wygrane w 2 m. 14 s. (7—32—31—32½—31½), o 4 dt. b. lat.
Tot. poj. 14.

58. Nagroda 2.100 zł. dla 3 l. og. i kl. Dystans około 2100 mtr.

(-) Ben Hur, og. j. gn. A. Olszowskiego, po Illuminator i Szanaszet, hod. wł. l. 3, 58 kg. z. Fomienko i (21) Molly — 2, (13) Bachmat — 3; bez miejsca: Goniec II.

Wycofane: Piruet i Nil.

Wygrane w 2 m. 18 s. (6½—33½—33½—32—32) o 4 dt. b. l.
Tot. poj. 21 zł, fr. 13 i 14 zł.

59. Nagroda 2.500 zł. dla 4 l. i st. og. i kl. Dystans około 1600 mtr.

(25) Tout en Haut, og. c. kaszt. T. Przyłęckiego, po Cannobie i Tillie Vallie, zagr. franc. l. 5, 57 kg. j. Stasiak i (6) Florimond — 2, (23) Armagnac — 3; bez miejsca: Allier.

Wycofane: Ibanez, Ghazi, Pan Prezes.

Wygrane w 1 m. 41 s. (7—32—31½—30½), o pół dt., w walce.
Tot. poj. 17 zł, fr. 11 i 13 zł.

60. Nagroda Wiosenna 15.000 zł. dla 3 l. kl. Dystans około 2100 mtr.

(-) Ile de France, kl. kaszt. margr. i A. hr. Wielopolskiego, po Mości Książę i Dunkierka, hod. St. Państwowego, l. 3, 56 kg. z. Fomienko i (33) Osola z Inteligencji — 2, (-) Grażyna — 3; bez miejsca: Seminora i Irlandja.

Wygrane w 2 m. 1 6s. (6—33—32½—33—31½) o szyć w wal.
Tot. poj. 30 zł, fr. 15 i 13 zł.

61. Nagroda 1.800 zł. dla 4 l. i st. og. i kl. Dystans około 1600 mtr.

(-) Dzik, og. kaszt. K. Dzierzbickiego, po Neil Desmond i Rola, hod. wł. l. 4, 56 kg. chl. Klamar 1*

(—) Fidelia, kl. kara margr. i A. hr. Wielopolskich, po Harlekin i Ceratee, hod. J. hr. Czarneckiego, l. 4, 55 kg. j. Michalczyk 1* (32) Chevalier — 3; bez miejsca: Aranka, Hurysa, Gereza, Ammon, Czataldza i Tabu II. Wycofane: Effigie Royale, Fantomas, Moja Miła, Ostatnia Siekierzyńska, Con-Amore, Gargaron i Esperanto.

Wygrane w 1 m. 41 s. (6½—32—31½—32), łeb w łeb, w walce.

Tot. Dziak poj. 162 zł., fr. 72 zł.; Fidelia poj. 19 zł., fr. 16 zł.; Chevalier fr. 20 zł.

62. Nagroda 1.600 zł. dla 3 l. og. i kl. Dystans około 2100 mtr.

(—) Mindowe, og. c. gn. J. Zółkiewskiego, po Balthazar i Mia Cara, hod. H. Woźniakowskiego, l. 3, 58 kg. ż. Jagodziński 1 (28) De Kobra — 2, (28) Gdynia — 3. Wycofane: Brestovan, Ghicka, Itaka, Kuvera i Gwiazda.

Wygrane w 2 m. 1 s. (6½—34½—31—32½—33½) o 5 dł. b. t.

Tot. poj. 14 zł.

Dzień 10-ty, wtorek, 20 maja.

Pogoda pochmurna, chłodna. Tor lekko elastyczny.

63. Nagroda 1.800 zł. dla 3 l. og. i kl. Dystans około 2100 mtr.

(34) Magnolja, kl. c. gn. T. Przyłęckiego, po Manton i Tille ry, hod. S. hr. Czackiego l. 3, 55 kg. j. Stasiak 1 (—) Cri du Coeur — 2.

Wygrane w 2 m. 22 s. (7—34—34—33), o 2 dł. łatwo.

Tot. poj. 12 zł.

64. Nagroda 4.000 zł. dla 3 l. og. i kl. Dystans około 1600 mtr.

(40) Bejrut, og. gn. Grona Oficer. 17 plk. Ulanów, po Albuli i Mea II, hod. W. Wysockiego, l. 3, 58 kg. ż. Krysko 1 (33) Beduin — 2, (43) Ironja — 3.

Wygrane w 1 m. 43 s. (7—31—31—34), o 1 dł. b. łatwo.

Tot. poj. 13 zł.

65. Nagroda 1.500 zł. Ploty dla 4 l. i st. koni. Dystans około 2400 mtr.

(35) Dairyt, og. sk-gn. K. Rómmla, po Bob i Belgja, hod. K. Dzierzbickiego, pin., 75 kg. właściciel 1

(36) Con Amore — 2, (22) Bagnet — 3; bez miejsca: Biały Murzyn i Fircyk.

Wygrane w 2 m. 50 s. (29—35½—34½—34—37), o 3 dł. łatwo.

Tot. poj. 18 zł., fr. 12 i 16 zł.

66. Nagroda 1.600 zł. dla 4 l. i st. og. i kl. Dystans około 1300 mtr.

(30) Dzida, kl. c-gn. K. Dzierzbickiego, po King's Idler i Belgja, hod. wt. l. 4, 54 kg. chl. Klamar 1

(—) Konsultantka — 2, (47) Dudle — 3; bez miejsca: Gran garda, Halma i Mr. de Camors.

Tot. poj. 48 zł., fr. 29 i 49 zł.

67. Nagroda 2.100 zł. dla 4 l. i st. og. i kl. Dystans około 2400 mtr.

(39) Already, og. gn. T. Przyłęckiego, po Albuli i Haselnus, hod. A. Wasilewskiego, l. 4, 57 kg. j. Stasiak 1

(39) Madame Bovary — 2, (41) Faustine II — 3; bez miejsca: Fenomen i Valibal. Wycofane: Tereyna.

Wygrane w 2 m. 42 s. (30½—33½—33—32—33), o 1½ dł. łat.

Tot. poj. 22 zł., fr. 14 i 23 zł.

68. Nagroda 1.600 zł. dla 3 l. og. i kl. Dystans około 1300 mtr.

(37) Gazella, kl. kaszt. W. Jaśkiewicza, po Parachute i Lexavis, hod. A. ks. Czartoryskiego, l. 3, 55 kg. j. Nowicki 1

(28) Dyana — 2, (—) Mała Ryhka — 3; bez miejsca: Diane de Poitiers, Krasnoludka, Itaka, Prunus i Wiedenka. Wycofane: Bilitis II.

Wygrane w 1 m. 24 s. (18—31½—34½), o 2 dł., łatwo.

Tot. poj. 43 zł., fr. 18, 37 i 51 zł.

69. Nagroda 2.100 zł. dla 3 l. og. i kl. Dystans około 1600 mtr.

(44) Drzazga, kl. gu. M. Bersona, po Alaric Victor i Poinsettia, hod. wt. l. 3, 56 kg. ż. Pasternak 1

(16) Ever Ready — 2, (—) Branka II — 3; bez miejsca: Piruet Indian i Nil.

Wygrane w 1 m. 42½ s. (6½—30½—32—33½) o ¾ dł. pew.

Tot. poj. 19 zł., fr. 14 i 30 zł.

KALENDARZ WYŚCIGOWY

NA ROK 1930

Obejmujący wszystkie wyścigi w Polsce tudzież klasyczne i większe wyścigi
ANGLJI — FRANCJI — AUSTRJI — NIEMIEC — WŁOCH

wyszędł z druku i jest do nabycia

w Redakcji „Jeźdźca i Hodowcy” Warszawa, Mazowiecka 16, tel. 220-26.

CENA 1 Zł. 50 gr.

CENA OGŁOSZEŃ: Cała strona 200 zł., ½ strony 100 zł., ¼ strony 60 zł., 1/8 strony 35 zł.

Redaktor: M. RADWAN.

Wydawca: Tow. Zachęty do Hodowli Koni w Polsce.

Druk W. Kowalewskiego, Warszawa, Piękna 15.